

Bölüm 4: Nesne ve Sınıflar

Java ile Nesne Yönelimli Programlama

Sınıf ve nesne

Yapıcı metotlar

Alan ve metot türleri

static üyeler

Erişim ve veri gizleme

Referanslar ve this

equals, toString

Wrapper sınıflar

record ve enum

İç sınıflar

Sınıf tasarımı

Sercan KÜLCÜ · Giresun Üniversitesi · Elektrik-Elektronik Mühendisliği

GİRİŞ

Öğrenme Çıktıları

Sınıf ve nesne

Sınıfı bir taslak, nesneyi o taslaktan üretilmiş somut bir örnek olarak açıklamak; alan ve metotlarıyla bir sınıf yazmak.

Nesne oluşturmak

`new` operatörünü ve yapıcı metotları (constructor) kullanmak; varsayılan değerleri ve varsayılan yapıcıyı bilmek.

Örnek ve sınıf üyeleri

Örneğe ait ve `static` alan/metotları ayırt etmek; ilklendirici bloklarının çalışma sırasını izlemek.

Referanslar

Değişkenin nesneyi değil **referansı** tuttuğunu bellek çizimiyle göstermek; `this`, `==` ve `equals` farkını açıklamak.

Erişim ve gizleme

Erişim belirleyicileri, erişimci (get) ve değiştirici (set) metotlarla veri gizlemeyi uygulamak.

Özel sınıf türleri

Wrapper sınıfları, `record`, `enum` ve iç sınıfları tanımak; iyi bir sınıf tasarımının üç unsurunu açıklamak.

Nesne Yönelimli Programlama

- **Nesne yönelimli programlama** (Object-Oriented Programming, OOP), programı **birbiriyle etkileşen nesneler** olarak kuran bir yaklaşımdır.
- **Nesne** (object), gerçek dünyada açıkça tanımlanabilen bir **varlığı** temsil eder: bir öğrenci, bir masa, bir çember, ekrandaki bir düğme, hatta bir kredi.
- Her nesnenin **durumu** (verileri) ve **davranışı** (yapabildikleri) vardır.

Benzetme: bir okul, öğrenci, öğretmen ve ders nesnelerinin birbirine **mesaj göndermesiyle** (metot çağırmasıyla) işler.

Nesne	Alanlar (durum)	Davranışlar
Öğrenci	ad, numara, bölüm	derseKaydol(), notGor()
Masa	en, boy, malzeme	tasi()
Çember	merkez, yarıçap	alan(), cevre()
Düğme	yazı, renk, etkin mi	tikla()
Kredi	tutar, faiz, vade	taksitHesapla()

Nesneler: Alan ve Davranış

- Bir sınıfın **üyeleri** (members) vardır: **alanlar** (fields), **metotlar** (methods) ve **yapıcılar** (constructors).
- Nesneler **veri saklar**: bu veri parçalarına **alan** (field) denir.
- Nesneler **işlem yapar**: bu işlemlere **davranış** (metot, method) denir.
- Veriyi ve o veri üzerinde çalışan kodu bir araya getirmek, programı daha **düzenli**, **yeniden kullanılabilir** ve **sezgisel** yapar.

ogrenci1 : Ogresci
ad = "Ali" numara = 2012 bolum = "EEM"
selamVer() dersEkle(ad, not) ortalama()

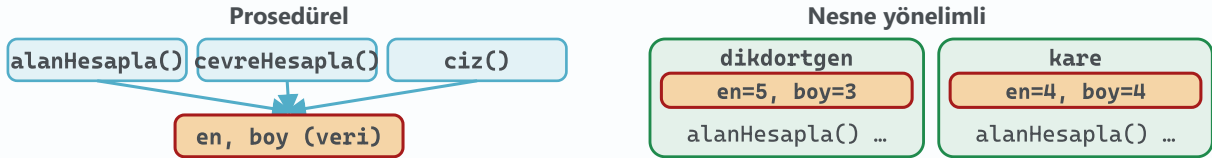
← **alanlar (fields)**

← **davranışlar (methods)**

Prosedürel ve Nesne Yönelimli

	Prosedürel (yordamsal) yaklaşım	Nesne yönelimli yaklaşım
Temel birim	Fonksiyon (metot)	Nesne (veri + metotlar)
Veri	Ayrı değişkenlerde; her fonksiyon erişebilir	Nesnenin içinde; dışarıya kontrollü açılır
Örnek	<code>alanHesapla(en, boy)</code>	<code>dikdortgen.alanHesapla()</code>
Büyük programlar	Değişiklik birçok fonksiyonu etkiler	Değişiklik çoğunlukla bir sınıfın içinde kalır
Yeniden kullanım	Fonksiyonları kopyalayarak	Sınıfları kullanarak ve kalıtımla

Şimdiye kadar yazdığımız `static` metotlu programlar prosedürel tarzdaydı. Java'da her kod bir sınıfın içindedir; bu bölümde sınıfları **nesne üretmek** için kullanmaya başlıyoruz.

Üç Temel Özellik

Sarmalama (Encapsulation)

Nesne, alan ve davranışlarının ayrıntısını diğer nesnelerden **gizleyebilir**. Dışarıya karşı kapalı bir kutu gibidir; yalnızca izin verilen metotlarla kullanılır.

Kalıtım (Inheritance)

Bir sınıf, başka bir sınıfın alan ve metotlarını **kalıtımla alabilir**. Kodun yeniden kullanımını ve sınıf hiyerarşisini sağlar.

Çok Biçimlilik (Polymorphism)

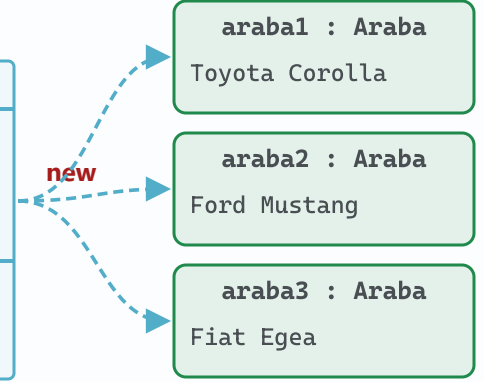
Bir nesne **birden fazla biçim** (tip) alabilir; aynı çağrı farklı nesnelerde farklı davranır. Esneklik ve dinamik davranış sağlar.

Bunlara çoğu zaman dördüncü olarak **soyutlama** (abstraction) eklenir: gereksiz ayrıntıyı gizleyip yalnızca önemli özellikleri göstermek. Bu bölüm temeli (sınıf ve nesne) kurar; sarmalama, kalıtım, çok biçimlilik ve soyut sınıflar sonraki bölümlerde ayrıntılı işlenir.

Sınıf: Nesnenin Taslağı

- **Sınıf** (class), bir nesnenin **taslağıdır** (blueprint); bir sınıftan farklı verileri taşıyan birçok nesne üretilebilir.
- Sınıf, nesnenin taşıyacağı **verileri** (alanlar) ve yapabileceği **işlemleri** (metotlar) belirtir.
- Bir nesne, bir sınıfın **örneğidir** (instance): sınıfın bellekteki somut hâlidir.
- Sınıflar, gerçek dünyadaki varlıkları **modellemeyi** sağlar: bir `Araba` sınıfı her otomobili temsil edebilir; her marka ve model bu sınıftan üretilen bir nesnedir.

Sınıf (taslak)

Nesneler (örnekler)

Benzetme: sınıf kurabiye kalıbı, nesneler o kalıpla kesilen kurabiyelerdir.

SINIF VE NESNE

Örnek: Araba Sınıfı

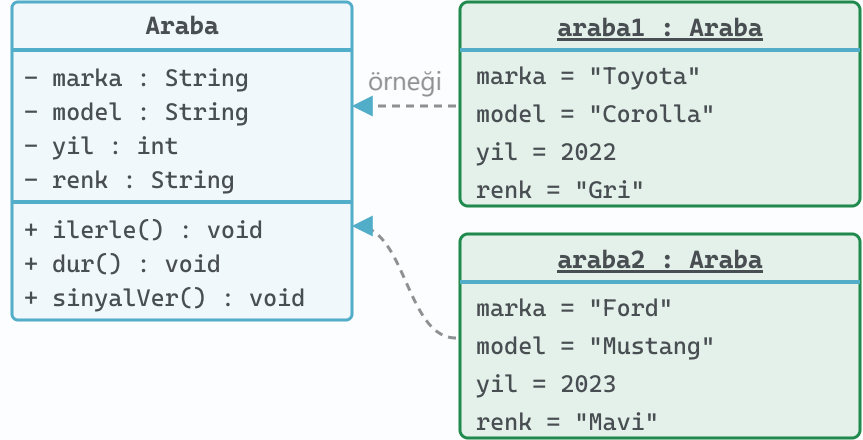
Alanlar (veriler)

Marka, Model, Yıl, Renk

Metotlar (işlemler)

Hareket et (ilerle), Dur, Sinyal ver

Aynı sınıftan üretilen iki nesne aynı **alan adlarına** ama farklı **değerlere** sahiptir.

UML sınıf diyagramı: ad / alanlar / metotlar; **-** private, **+** public. Nesne adları altı çizili yazılır.

Sınıf Tanımlama

```
public class Araba {  
    // Nitelikler (fields)  
    String marka;  
    String model;  
    int yil;  
    String renk;  
  
    // Metotlar (methods)  
    void ilerle() {  
        System.out.println(marka + " ilerliyor.");  
    }  
  
    void dur() {  
        System.out.println(marka + " durdu.");  
    }  
  
    void sinyalVer() {  
        System.out.println(marka + " sinyal veriyor.");  
    }  
}
```

- `class` anahtar kelimesi ve sınıf adıyla başlar; gövde `{ }` arasındadır.
- Sınıf adı **büyük harfle** başlar (`Araba` , `BankaHesabi`); `public` bir sınıf, **aynı adlı dosyada** (`Araba.java`) bulunmalıdır.
- Alanlar sınıf gövdesinde, metotların **dışında** tanımlanır; her metot bu alanları doğrudan kullanabilir.
- Metotların önünde `static` **yok**: her biri belirli bir arabanın (nesnenin) metodudur.
- Bu sınıfta `main` yok; tek başına çalışmaz, başka bir sınıf onu kullanır.

Sınıfın Kullanımı

```
public class AracTesti {  
    public static void main(String[] args) {  
        Araba araba1 = new Araba();  
        araba1.marka = "Toyota";  
        araba1.model = "Corolla";  
        araba1.yil = 2022;  
        araba1.renk = "Gri";  
  
        Araba araba2 = new Araba();  
        araba2.marka = "Ford";  
        araba2.model = "Mustang";  
        araba2.yil = 2023;  
        araba2.renk = "Mavi";  
  
        araba1.ilerle();  
        araba2.sinyalVer();  
        araba1.dur();  
    }  
}
```

ÇIKTI

```
Toyota ilerliyor.  
Ford sinyal veriyor.  
Toyota durdu.
```

- `new Araba()` bir nesne üretir; `araba1` onu gösterir.
- `araba1.marka = "Toyota";` : nokta (`.`) ile nesnenin alanına erişilir.
- `araba1.ilerle()` : metot, **araba1'in** verileriyle çalışır; `araba2.sinyalVer()` ise `araba2'nin` kileri.
- Alanları dışarıdan böyle doğrudan değiştirmek iyi bir alışkanlık değildir; doğrusu **yapıcı** ve **erişim metotları** kullanmaktır.

Sınıfın Üyeleri

Alanlar (fields)

Nesnelerin taşıyabileceği **verileri** temsil eder.

Örnek: bir `Ogrenci` sınıfında `ad` ve `soyad`.

Metotlar (methods)

Nesnelerin gerçekleştirebileceği **işlemleri**

tanımlar. Örnek: bir `Kopek` sınıfında `havla()` ve `kos()`.

Erişim düzeyi

Her üye `private`, `protected`, varsayılan (yazılmaz) veya `public` olabilir: kimin kullanabileceğini belirler.

Sahiplik

Her üye **nesneye ait** (instance, varsayılan) veya `static` ile **sınıfa ait** olabilir.

Yapıcı metotlar da sınıfın içinde yazılır; ama yalnızca nesne oluşturulurken çalışırlar ve teknik olarak metot değil, ayrı bir üye türüdür. Sınıfın içinde başka sınıflar (iç sınıflar) da tanımlanabilir.

Erişim Belirleyiciler

Erişim belirleyiciler (access modifiers), bir sınıfa ve üyelerine sınıfın **dışından** nasıl erişilebileceğini belirtir.

Düzenleyici	Anlamı	Aynı sınıf	Aynı paket	Alt sınıf (başka paket)	Her yer
<code>public</code>	herkese açık	✓	✓	✓	✓
<code>protected</code>	korumalı	✓	✓	✓	X
(yazılmaz) varsayılan	paket düzeyi (package-private)	✓	✓	X	X
<code>private</code>	özel	✓	X	X	X

- **Paket** (package), birbiriyle ilgili sınıfların bulunduğu klasördür (`package objects;`).
- Varsayılan erişim için bir anahtar kelime **yoktur**: `default` yazılmaz, hiçbir şey yazılmaz.
- Genel kural: alanlar `private` , dışarıya sunulan metotlar `public` .

Yapıcı Metotlar

- **Yapıcı metot** (constructor), nesne oluşturmak için kullanılan **özel bir metottur**; `new` ile nesne oluşturulduğunda **otomatik** çağrılır.
- Görevi, alanlara **ilk değerlerini** vermek ve varsa başka hazırlık işlerini yapmaktır.
- Adı **sınıf adıyla aynıdır** (büyük-küçük harf dahil).
- **Dönüş tipi yoktur**, `void` bile yazılmaz; değer döndüremez.
- Genellikle `public` tanımlanır; nesne oluşturmayı kısıtlamak için `private` da olabilir (ör. singleton deseni).
- Bir sınıfın **birden çok** yapıcısı olabilir (farklı parametrelerle).

```
public class Ogrenci {  
    private String ad;  
    private int numara;  
  
    // Yapıcı: sınıfla aynı ad, dönüş türü yok  
    public Ogrenci(String ad, int numara) {  
        this.ad = ad;  
        this.numara = numara;  
    }  
}  
  
// Kullanımı:  
Ogrenci ogr = new Ogrenci("Ali", 2012);
```

Nesne Nasıl Oluşturulur?

```
SinifAdi nesneAdi = new SinifAdi(parametreler);

Araba corolla = new Araba("Toyota", "Corolla", 2022);
Scanner klavye = new Scanner(System.in);
Kitap kitap = new Kitap();
```

```
import java.util.Scanner;
public class Olusturma {
    public static void main(String[] args) {
        Scanner klavye = new Scanner(System.in);
        StringBuilder metin = new StringBuilder("Java");
        String baslik = "Nesneler";           // kısayol
        String yazar = new String("Sercan");  // uzun yol
        metin.append(" 21");
        System.out.println(metin + " / " + baslik);
        System.out.println(yazar.length());
        System.out.println(klavye.nextInt() * 2);
    }
}
```

1. `new` , heap'te nesne için **yer ayırır**; alanlar varsayılan değerleri alır.
2. **Yapıcı metot** çağrılır, ilk değerleri verir.
3. `new` ifadesinin sonucu nesnenin **referansıdır**; değişkene atanır.

ÇIKTI

```
(girdi: 21)
Java 21 / Nesneler
6
42
```

Kısayol: `String baslik = "Nesneler";` String nesnesi oluşturur; yalnızca `String baslik;` ise sadece referans tanımlar.

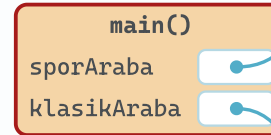
YAPICI METOTLAR

Yapıcı Örneği: Araba

```
public class Araba {  
    private String model;  
    private String renk;  
  
    public Araba(String model, String renk) {  
        this.model = model;  
        this.renk = renk;  
    }  
  
    public void bilgiYazdir() {  
        System.out.println(model + " - " + renk);  
    }  
}
```

```
public static void main(String[] args) {  
    Araba sporAraba = new Araba("2022", "KIRMIZI");  
    Araba klasikAraba = new Araba("2023", "BEYAZ");  
    sporAraba.bilgiYazdir();  
    klasikAraba.bilgiYazdir();  
}
```

Yığın (stack)

Heap

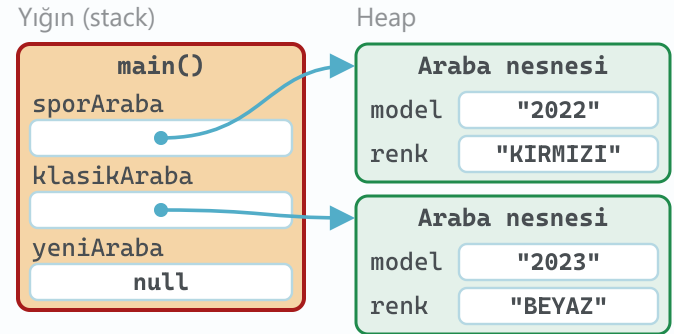
ÇIKTI

```
2022 - KIRMIZI  
2023 - BEYAZ
```

Referanslar

- Bir nesne **doğrudan** kullanılamaz; ona yalnızca **referans** (reference, başvuru) ile erişilir. Değişkenlerde nesnenin kendisi değil, referansı saklanır.
- Referans, nesnenin bellekte nerede olduğunu gösteren bir **adres** gibi düşünülebilir.
- `int`, `double`, `boolean` gibi **ilkel tipli** değişkenler değeri kendileri tutar; sınıf tipinden değişkenler (`Araba`, `String`, `Scanner`) **referans** tutar.
- Hiçbir nesneyi göstermeyen referansın değeri `null` 'dır.

Benzetme: değişken bir **televizyon kumandası**, nesne televizyondur. Kumandayı kopyalamak ikinci bir televizyon yaratmaz.

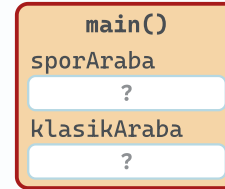

Yerel değişkenler yığında (stack), nesneler heap'te bulunur; ok = referans.

new Araba(...): Adım Adım

```
1 public class Araba {  
2     private String model;  
3     private String renk;  
4  
5     public Araba(String model, String renk) {  
6         this.model = model;  
7         this.renk = renk;  
8     }  
9  
10    public void bilgiYazdir() {  
11        System.out.println(model + " - " + renk);  
12    }  
13  
14    public static void main(String[] args) {  
15        ▶ Araba sporAraba = new Araba("2022", "KIRMIZI");  
16        Araba klasikAraba = new Araba("2023", "BEYAZ");  
17        sporAraba.bilgiYazdir();  
18        klasikAraba.bilgiYazdir();  
19    }  
20 }
```

Yığın (stack)

Heap

new heap'te yeni bir nesne ayırır; String alanlar önce varsayılan değer null alır.

Adım 1 / 8

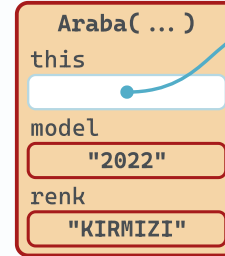
ÇIKTI

new Araba(...): Adım Adım

```
1 public class Araba {  
2     private String model;  
3     private String renk;  
4  
5     ▶ public Araba(String model, String renk) {  
6         this.model = model;  
7         this.renk = renk;  
8     }  
9  
10    public void bilgiYazdir() {  
11        System.out.println(model + " - " + renk);  
12    }  
13  
14    public static void main(String[] args) {  
15        Araba sporAraba = new Araba("2022", "KIRMIZI");  
16        Araba klasikAraba = new Araba("2023", "BEYAZ");  
17        sporAraba.bilgiYazdir();  
18        klasikAraba.bilgiYazdir();  
19    }  
20 }
```

Yığın (stack)

Heap

Yapıcı çağrılır: parametreler argümanların kopyasını alır, `this` yeni nesneyi gösterir.

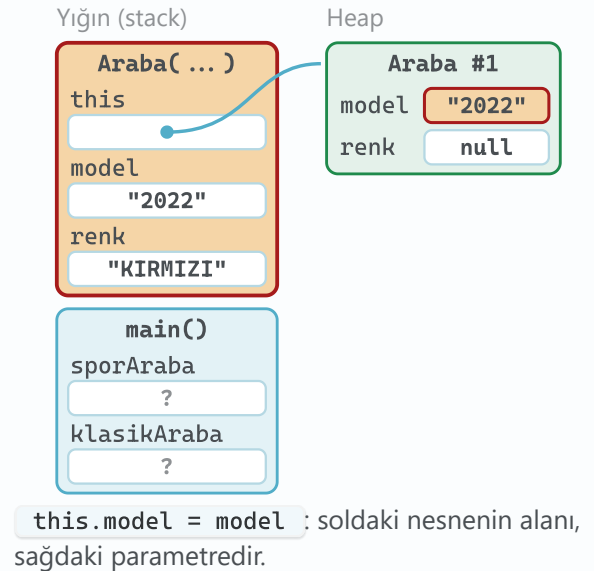
Adım 2 / 8

ÇIKTI

new Araba(...): Adım Adım

```
1 public class Araba {  
2     private String model;  
3     private String renk;  
4  
5     public Araba(String model, String renk) {  
6         ▶ this.model = model;  
7         this.renk = renk;  
8     }  
9  
10    public void bilgiYazdir() {  
11        System.out.println(model + " - " + renk);  
12    }  
13  
14    public static void main(String[] args) {  
15        Araba sporAraba = new Araba("2022", "KIRMIZI");  
16        Araba klasikAraba = new Araba("2023", "BEYAZ");  
17        sporAraba.bilgiYazdir();  
18        klasikAraba.bilgiYazdir();  
19    }  
20 }
```


Adım 3 / 8

ÇIKTI

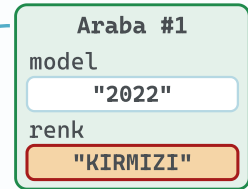
new Araba(...): Adım Adım

```
1 public class Araba {  
2     private String model;  
3     private String renk;  
4  
5     public Araba(String model, String renk) {  
6         this.model = model;  
7         this.renk = renk;  
8     }  
9  
10    public void bilgiYazdir() {  
11        System.out.println(model + " - " + renk);  
12    }  
13  
14    public static void main(String[] args) {  
15        Araba sporAraba = new Araba("2022", "KIRMIZI");  
16        Araba klasikAraba = new Araba("2023", "BEYAZ");  
17        sporAraba.bilgiYazdir();  
18        klasikAraba.bilgiYazdir();  
19    }  
20 }
```

Yığın (stack)

Heap

`this.renk = renk` : nesne artık hazır.

Adım 4 / 8

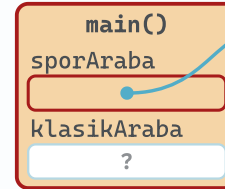
ÇIKTI

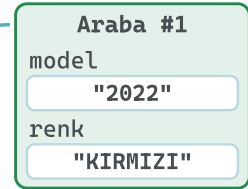
new Araba(...): Adım Adım

```
1 public class Araba {  
2     private String model;  
3     private String renk;  
4  
5     public Araba(String model, String renk) {  
6         this.model = model;  
7         this.renk = renk;  
8     }  
9  
10    public void bilgiYazdir() {  
11        System.out.println(model + " - " + renk);  
12    }  
13  
14    public static void main(String[] args) {  
15        ▶ Araba sporAraba = new Araba("2022", "KIRMIZI");  
16        Araba klasikAraba = new Araba("2023", "BEYAZ");  
17        sporAraba.bilgiYazdir();  
18        klasikAraba.bilgiYazdir();  
19    }  
20 }
```

Yığın (stack)

Heap

Yapıcı biter, çerçevesi silinir. `new` ifadesinin değeri olan **referans** `sporAraba` 'ya atanır.

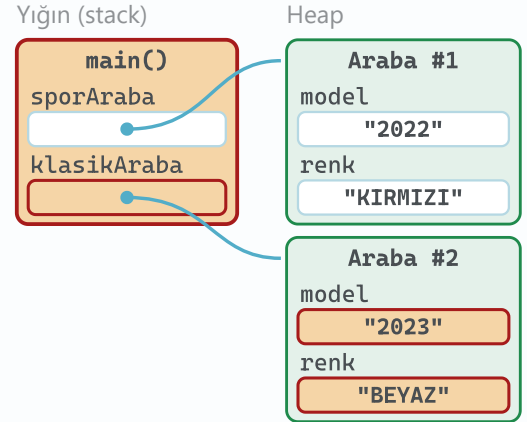
Adım 5 / 8

ÇIKTI

new Araba(...): Adım Adım

```
1 public class Araba {  
2     private String model;  
3     private String renk;  
4  
5     public Araba(String model, String renk) {  
6         this.model = model;  
7         this.renk = renk;  
8     }  
9  
10    public void bilgiYazdir() {  
11        System.out.println(model + " - " + renk);  
12    }  
13  
14    public static void main(String[] args) {  
15        Araba sporAraba = new Araba("2022", "KIRMIZI");  
16        Araba klasikAraba = new Araba("2023", "BEYAZ");  
17        sporAraba.bilgiYazdir();  
18        klasikAraba.bilgiYazdir();  
19    }  
20 }
```


Aynı adımlar ikinci kez: **ayrı** bir nesne oluşur, kendi `model` ve `renk` kopyalarıyla.

Adım 6 / 8

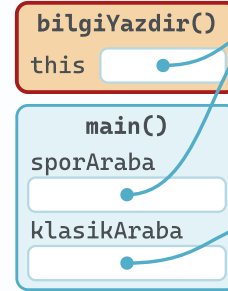
ÇIKTI

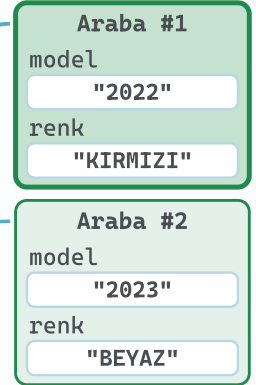
new Araba(...): Adım Adım

```
1 public class Araba {  
2     private String model;  
3     private String renk;  
4  
5     public Araba(String model, String renk) {  
6         this.model = model;  
7         this.renk = renk;  
8     }  
9  
10    public void bilgiYazdir() {  
11        ▶ System.out.println(model + " - " + renk);  
12    }  
13  
14    public static void main(String[] args) {  
15        Araba sporAraba = new Araba("2022", "KIRMIZI");  
16        Araba klasikAraba = new Araba("2023", "BEYAZ");  
17        ▶ sporAraba.bilgiYazdir();  
18        klasikAraba.bilgiYazdir();  
19    }  
20 }
```

Yığın (stack)

Heap

sporAraba.bilgiYazdir() : metotta this = #1, bu yüzden #1'in alanları yazılır.

Adım 7 / 8

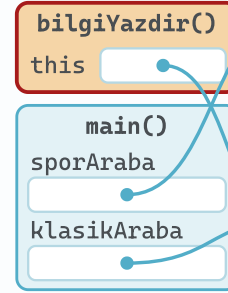
ÇIKTI

2022 - KIRMIZI

new Araba(...): Adım Adım

```
1 public class Araba {  
2     private String model;  
3     private String renk;  
4  
5     public Araba(String model, String renk) {  
6         this.model = model;  
7         this.renk = renk;  
8     }  
9  
10    public void bilgiYazdir() {  
11        ▶ System.out.println(model + " - " + renk);  
12    }  
13  
14    public static void main(String[] args) {  
15        Araba sporAraba = new Araba("2022", "KIRMIZI");  
16        Araba klasikAraba = new Araba("2023", "BEYAZ");  
17        sporAraba.bilgiYazdir();  
18        ▶ klasikAraba.bilgiYazdir();  
19    }  
20 }
```

Yığın (stack)

Heap

Aynı metot, bu kez `this` = #2. Kod tek, veriler nesne başına ayrıdır.

Adım 8 / 8

ÇIKTI

```
2022 - KIRMIZI  
2023 - BEYAZ
```

Varsayılan Yapıcı Metot

- Sınıfa hiç yapıcı yazılmamışsa derleyici **varsayılan yapıcıyı** (default constructor) ekler: parametresiz, gövdesi boş. Nesne oluşturulurken her zaman bir yapıcı çağrılır.
- Değer verilmeyen **alanlar** varsayılan değer alır (yerel değişkenler almaz):

Alan tipi	Varsayılan değer
byte short int long	0
float double	0.0
boolean	false
char	'\u0000' (kod 0)
Referans (String , diziler, nesneler)	null

```
class Nokta3 {
    int x;
    double agirlik;
    boolean gorunur;
    char harf;
    String ad;
}

public class Varsayilan {
    public static void main(String[] args) {
        Nokta3 n = new Nokta3(); // varsayılan yapıcı
        System.out.println(n.x + " " + n.agirlik);
        System.out.println(n.gorunur + " " + n.ad);
        System.out.println((int) n.harf);
    }
}
```

ÇIKTI

```
0 0.0
false null
0
```

Parametresiz ve Parametrelili Yapıcı

```
public class Arac {  
    private String marka;  
    private String model;  
    private int yil;  
    public Arac() {                // parametresiz yapıcı  
        marka = "Bilinmiyor";  
        model = "Bilinmiyor";  
        yil = 0;  
    }  
    public Arac(String marka, String model, int yil) {  
        this.marka = marka;  
        this.model = model;  
        this.yil = yil;  
    }  
    public void bilgiYazdir() {  
        System.out.println(marka + " " + model + " " + yil);  
    }  
    public static void main(String[] args) {  
        Arac a1 = new Arac();  
        Arac a2 = new Arac("Renault", "Clio", 2021);  
        a1.bilgiYazdir();  
        a2.bilgiYazdir();  
    }  
}
```

ÇIKTI

```
Bilinmiyor Bilinmiyor 0  
Renault Clio 2021
```

- `Arac()` , kendi yazdığımız **parametresiz** yapıcıdır; alanları anlamlı başlangıç değerlerine ayarlar.
- İki yapıcı aynı adı taşır, parametreleri farklıdır: yapıcı **aşırı yükleme**. Hangisinin çalışacağını argümanlar belirler.
- Sınıfa **herhangi bir** yapıcı yazıldığında derleyici artık varsayılan yapıcı eklemeyiz. Yalnızca parametrelili yapıcı varsa `new Arac()` derlenmez.

ALANLAR

Alanlar ve Türleri

Alanlar, sınıfın içinde (metotların dışında) tanımlanan veri değişkenleridir. İki temel türü vardır:

	Örneğe ait alan (instance field)	Sınıfa ait alan (static field)
Tanım	<code>private String ad;</code>	<code>private static int toplamHesapSayisi;</code>
Kopya sayısı	Her nesnede ayrı bir kopya	Sınıfta tek kopya, tüm nesneler paylaşır
Ne zaman oluşur?	Her <code>new</code> ile	Sınıf belleğe yüklenirken, bir kez
Erişim	<code>nesne.ad</code>	<code>SinifAdi.toplamHesapSayisi</code>
Örnek	<code>Ogrenci</code> : ad, soyad	<code>BankaHesabi</code> : toplamHesapSayisi

- **Sabit** (`final`) alanlara değer bir kez verilir, sonra değiştirilemez. Sınıf sabitleri genellikle `static final` ve BÜYÜK_HARF yazılır: `Math.PI` .
- **Sınıfa ait ilklendiriciler** (`static { }`) sınıf yüklenirken bir kez; **örneğe ait ilklendiriciler** (`{ }`) her nesne oluşturulduğunda çalışır.

static Sayaç: Adım Adım

```
1 public class BankaHesabi {  
2     private String hesapSahibi;  
3     ▶ private static int toplamHesapSayisi = 0;  
4  
5     public BankaHesabi(String hesapSahibi) {  
6         this.hesapSahibi = hesapSahibi;  
7         toplamHesapSayisi++;  
8     }  
9  
10    public static int getToplamHesapSayisi() {  
11        return toplamHesapSayisi;  
12    }  
13  
14    public static void main(String[] args) {  
15        BankaHesabi h1 = new BankaHesabi("Ali");  
16        BankaHesabi h2 = new BankaHesabi("Ayşe");  
17        BankaHesabi h3 = new BankaHesabi("Can");  
18        System.out.println(h2.hesapSahibi);  
19        int sayi = BankaHesabi.getToplamHesapSayisi();  
20        System.out.println(sayi);  
21    }  
22 }
```

Yığın (stack)

Heap

Sınıf alanı (static): BankaHesabi

toplamHesapSayisi 0

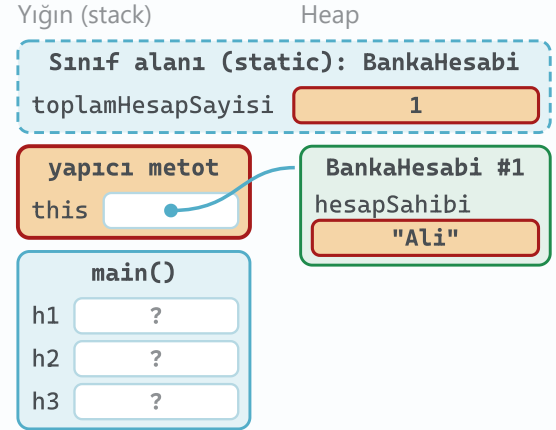
Sınıf belleğe yüklenirken **static** alan **bir kez** oluşur ve 0 olur. Henüz hiç nesne yok.

Adım 1 / 8

ÇIKTI

static Sayaç: Adım Adım

```
1 public class BankaHesabi {  
2     private String hesapSahibi;  
3     private static int toplamHesapSayisi = 0;  
4  
5     ▶ public BankaHesabi(String hesapSahibi) {  
6         ▶ this.hesapSahibi = hesapSahibi;  
7         ▶ toplamHesapSayisi++;  
8     }  
9  
10    public static int getToplamHesapSayisi() {  
11        return toplamHesapSayisi;  
12    }  
13  
14    public static void main(String[] args) {  
15        BankaHesabi h1 = new BankaHesabi("Ali");  
16        BankaHesabi h2 = new BankaHesabi("Ayşe");  
17        BankaHesabi h3 = new BankaHesabi("Can");  
18        System.out.println(h2.hesapSahibi);  
19        int sayi = BankaHesabi.getToplamHesapSayisi();  
20        System.out.println(sayi);  
21    }  
22 }
```


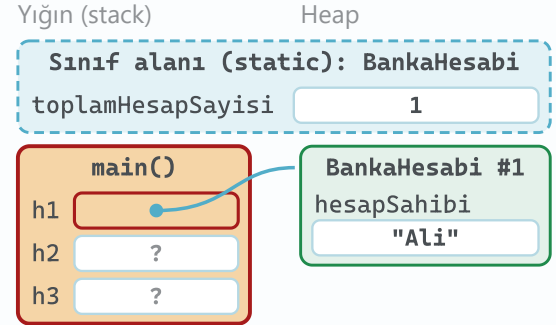
İlk nesne: kendi `hesapSahibi` kopyası "Ali" olur; ortak sayaç 1'e çıkar.

Adım 2 / 8

ÇIKTI

static Sayaç: Adım Adım

```
1 public class BankaHesabi {
2     private String hesapSahibi;
3     private static int toplamHesapSayisi = 0;
4
5     public BankaHesabi(String hesapSahibi) {
6         this.hesapSahibi = hesapSahibi;
7         toplamHesapSayisi++;
8     }
9
10    public static int getToplamHesapSayisi() {
11        return toplamHesapSayisi;
12    }
13
14    public static void main(String[] args) {
15        ▶ BankaHesabi h1 = new BankaHesabi("Ali");
16        BankaHesabi h2 = new BankaHesabi("Ayşe");
17        BankaHesabi h3 = new BankaHesabi("Can");
18        System.out.println(h2.hesapSahibi);
19        int sayi = BankaHesabi.getToplamHesapSayisi();
20        System.out.println(sayi);
21    }
22 }
```


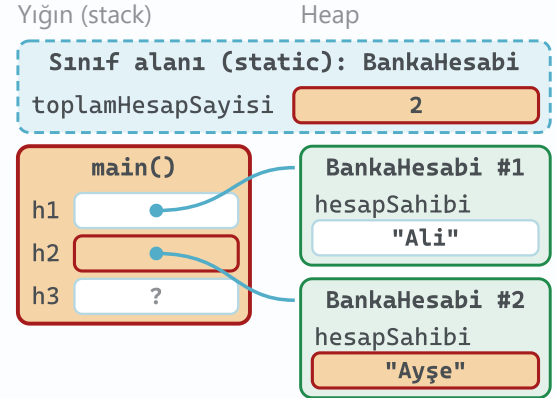
`h1` birinci nesneyi gösterir.

Adım 3 / 8

ÇIKTI

static Sayaç: Adım Adım

```
1 public class BankaHesabi {
2     private String hesapSahibi;
3     private static int toplamHesapSayisi = 0;
4
5     public BankaHesabi(String hesapSahibi) {
6         this.hesapSahibi = hesapSahibi;
7         toplamHesapSayisi++;
8     }
9
10    public static int getToplamHesapSayisi() {
11        return toplamHesapSayisi;
12    }
13
14    public static void main(String[] args) {
15        BankaHesabi h1 = new BankaHesabi("Ali");
16        ▶ BankaHesabi h2 = new BankaHesabi("Ayşe");
17        BankaHesabi h3 = new BankaHesabi("Can");
18        System.out.println(h2.hesapSahibi);
19        int sayi = BankaHesabi.getToplamHesapSayisi();
20        System.out.println(sayi);
21    }
22 }
```


İkinci nesnenin **ayrı** bir `hesapSahibi` alanı var; sayaç ise **aynı** alan: 2.

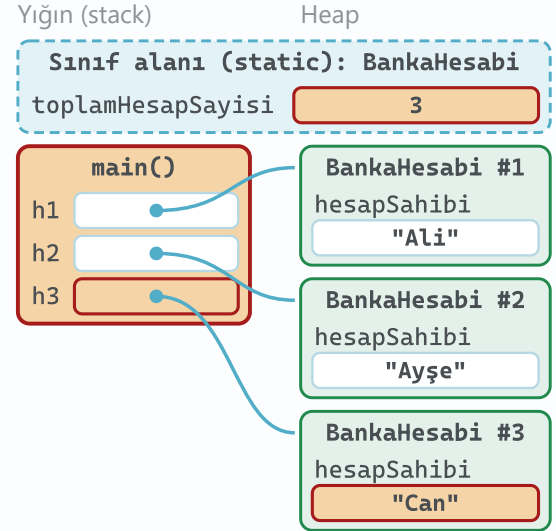
Adım 4 / 8

ÇIKTI

static Sayaç: Adım Adım

```
1 public class BankaHesabi {  
2     private String hesapSahibi;  
3     private static int toplamHesapSayisi = 0;  
4  
5     public BankaHesabi(String hesapSahibi) {  
6         this.hesapSahibi = hesapSahibi;  
7         toplamHesapSayisi++;  
8     }  
9  
10    public static int getToplamHesapSayisi() {  
11        return toplamHesapSayisi;  
12    }  
13  
14    public static void main(String[] args) {  
15        BankaHesabi h1 = new BankaHesabi("Ali");  
16        BankaHesabi h2 = new BankaHesabi("Ayşe");  
17        BankaHesabi h3 = new BankaHesabi("Can");  
18        System.out.println(h2.hesapSahibi);  
19        int sayi = BankaHesabi.getToplamHesapSayisi();  
20        System.out.println(sayi);  
21    }  
22 }
```


Üç nesne, üç hesapSahibi ; ama tek toplamHesapSayisi = 3.

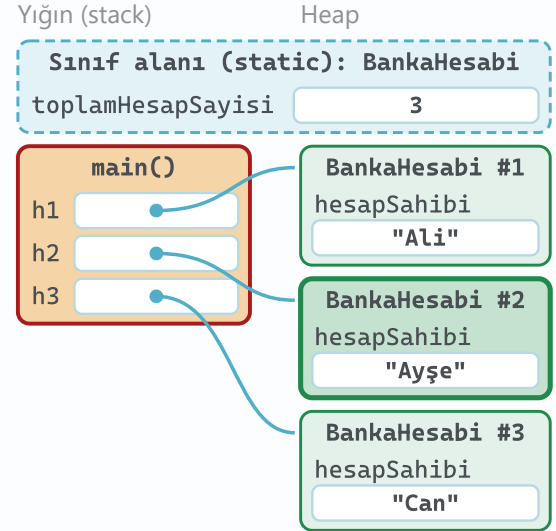
Adım 5 / 8

ÇIKTI

static Sayaç: Adım Adım

```
1 public class BankaHesabi {  
2     private String hesapSahibi;  
3     private static int toplamHesapSayisi = 0;  
4  
5     public BankaHesabi(String hesapSahibi) {  
6         this.hesapSahibi = hesapSahibi;  
7         toplamHesapSayisi++;  
8     }  
9  
10    public static int getToplamHesapSayisi() {  
11        return toplamHesapSayisi;  
12    }  
13  
14    public static void main(String[] args) {  
15        BankaHesabi h1 = new BankaHesabi("Ali");  
16        BankaHesabi h2 = new BankaHesabi("Ayşe");  
17        BankaHesabi h3 = new BankaHesabi("Can");  
18        System.out.println(h2.hesapSahibi);  
19        int sayi = BankaHesabi.getToplamHesapSayisi();  
20        System.out.println(sayi);  
21    }  
22 }
```


`h2.hesapSahibi` : örnek alanı nesne üzerinden okunur.

Adım 6 / 8

ÇIKTI

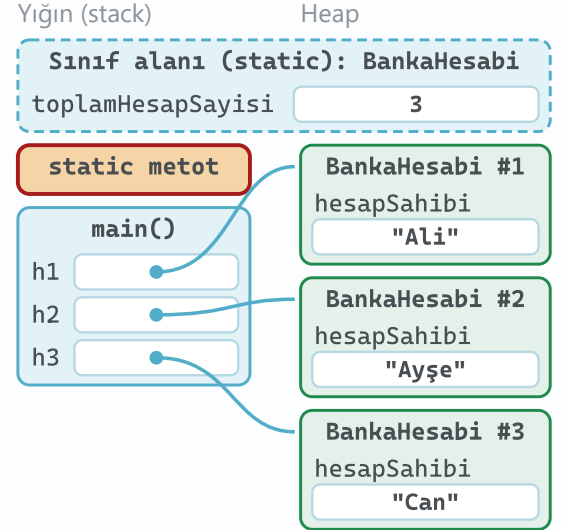
Ayşe

static Sayaç: Adım Adım

```

1 public class BankaHesabi {
2     private String hesapSahibi;
3     private static int toplamHesapSayisi = 0;
4
5     public BankaHesabi(String hesapSahibi) {
6         this.hesapSahibi = hesapSahibi;
7         toplamHesapSayisi++;
8     }
9
10    ▶ public static int getToplamHesapSayisi() {
11        ▶     return toplamHesapSayisi;
12    }
13
14    public static void main(String[] args) {
15        BankaHesabi h1 = new BankaHesabi("Ali");
16        BankaHesabi h2 = new BankaHesabi("Ayşe");
17        BankaHesabi h3 = new BankaHesabi("Can");
18        System.out.println(h2.hesapSahibi);
19        ▶ int sayi = BankaHesabi.getToplamHesapSayisi();
20        System.out.println(sayi);
21    }
22 }

```


`static` metod **sınıf adıyla** çağrılır; `this` 'i yoktur, yalnızca static alanı okur.

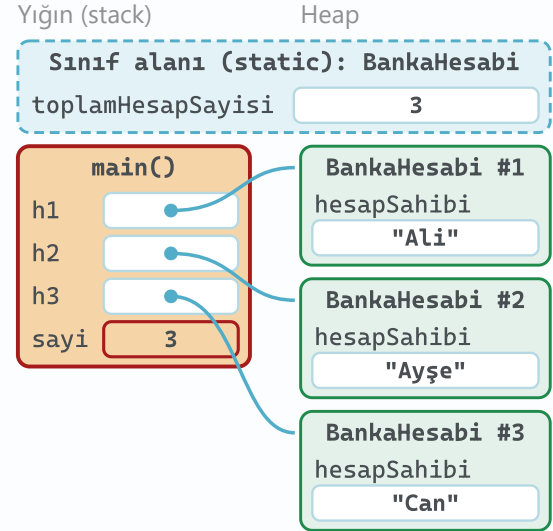
Adım 7 / 8

ÇIKTI

Ayşe

static Savaş: Adım Adım

```
1 public class BankaHesabi {
2     private String hesapSahibi;
3     private static int toplamHesapSayisi = 0;
4
5     public BankaHesabi(String hesapSahibi) {
6         this.hesapSahibi = hesapSahibi;
7         toplamHesapSayisi++;
8     }
9
10    public static int getToplamHesapSayisi() {
11        return toplamHesapSayisi;
12    }
13
14    public static void main(String[] args) {
15        BankaHesabi h1 = new BankaHesabi("Ali");
16        BankaHesabi h2 = new BankaHesabi("Ayşe");
17        BankaHesabi h3 = new BankaHesabi("Can");
18        System.out.println(h2.hesapSahibi);
19        int sayi = BankaHesabi.getToplamHesapSayisi();
20        System.out.println(sayi);
21    }
22 }
```


Döner 3, `sayi` 'ya atanır ve yazdırılır.

Adım 8 / 8

ÇIKTI

```
Ayşe
3
```

Alan Tanımlamaları

```
public class Kitap {  
    // Örneğe ait nitelikler  
    private String baslik;  
    private String yazar;  
    private int sayfaSayisi;  
    // Sınıfa ait alan  
    private static int toplamKitapSayisi;  
    // final tanımlanmış bir alan (sabit)  
    public static final double PI = 3.14159265359;  
}
```

```
public class Alanlar {  
    public int a; // genel  
    int b = 1, c = 2; // varsayılan (paket)  
    private double x; // özel  
    private static int xx; // statik, özel  
    public static int y; // statik, genel  
    public final int CONST1 = 5; // değiştirilemez  
    private static final int CONST2 = 6; // statik sabit  
}
```

- Söz dizimi: `[erişim] [static] [final] tür ad [= ilkDeğer];`
- Aynı satırda birden çok alan:
`int b = 1, c = 2;`
- `PI` burada örnek olarak tanımlandı; Java'da hazır bir sabit vardır: `Math.PI`.
- `final` alana yeniden değer atamak derleme hatasıdır:
`error: cannot assign a value to final variable CONST1`

ALANLAR

İklendirici Blokları

Sınıfa ait iklendirici (static initializer)

`static { ... }` bloğu, sınıf belleğe **ilk kez yüklenirken**, yalnızca **bir kez** çalışır. Static alanlara karmaşık ilk değer vermek için kullanılır.

Örneğe ait iklendirici (instance initializer)

`{ ... }` bloğu, **her nesne oluşturulduğunda**, yapıcının gövdesinden **önce** çalışır. Tüm yapıcılarda ortak olan işleri yapar.

Bir nesne oluşturulurken sıra: **(1)** sınıf ilk kez kullanılıyorsa static alanlar ve `static` bloklar → **(2)** `new` ile bellek ayrılır, alanlar varsayılan değer alır → **(3)** alan ilk değerleri ve örnek iklendirici blokları (yazılış sırasıyla) → **(4)** yapıcının gövdesi.

`Kopek` sınıfında her ikisi de var; çıktının sırasını tahmin edip sonra adım adım izleyin. İpucu: `havla()` 'nın döndürdüğü değer yazdırılmıyor; `System.out.println(d2.havla());` yazılıysaydı son satır "Gece haw haw haw!" olurdu.

1 `static { }` ve static alanlar
sınıf ilk kullanılınca, bir kez

2 `new`: bellek ayrılır
alanlar varsayılan değerde

3 alan ilk değerleri, `{ }`
yazılış sırasıyla, her `new`

4 yapıcının gövdesi
her `new`

Kopek: İlkendirici Sırası

```
1 public class Kopek {  
2     String adi;                // nitelik  
3     Kopek(String adi) {        // yapıcı metot  
4         this.adi = adi;  
5         System.out.println(adi);  
6     }  
7     String havla() {           // örneğe ait metot  
8         return adi + " haw haw haw!";  
9     }  
10    static {                   // sınıfa ait başlatıcı  
11        ▶ System.out.println("Köpekler!");  
12    }  
13    {                           // örneğe ait başlatıcı  
14        System.out.println("Köpek oluşturuluyor.");  
15    }  
16    public static void main(String... strings) {  
17        var d1 = new Kopek("Kara");  
18        var d2 = new Kopek("Gece");  
19        d2.havla();  
20    }  
21 }
```

Yığın (stack)

Heap

Kopek sınıfı yüklendi

static blok

"çalıştı"

main çalışmadan önce sınıf yüklenir:

static blok **bir kez** çalışır. (var ,

Java 10+: tipi sağdan çıkarır;

String... = String[] .)

Adım 1 / 7

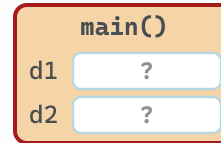
ÇIKTI

Köpekler!

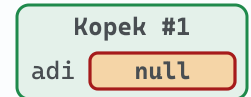
Kopek: İlkendirici Sırası

```
1 public class Kopek {  
2     String adi;                // nitelik  
3     Kopek(String adi) {        // yapıcı metot  
4         this.adi = adi;  
5         System.out.println(adi);  
6     }  
7     String havla() {           // örneğe ait metot  
8         return adi + " haw haw haw!";  
9     }  
10    static {                   // sınıfa ait başlatıcı  
11        System.out.println("Köpekler!");  
12    }  
13    {                           // örneğe ait başlatıcı  
14        System.out.println("Köpek oluşturuluyor.");  
15    }  
16    public static void main(String... strings) {  
17        ▶ var d1 = new Kopek("Kara");  
18        var d2 = new Kopek("Gece");  
19        d2.havla();  
20    }  
21 }
```

Yığın (stack)

Heap

`new Kopek("Kara")` : nesne için yer ayrılır, `adi` = null.

Adım 2 / 7

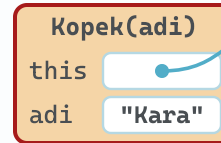
ÇIKTI

Köpekler!

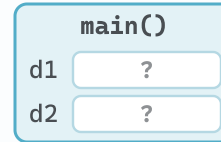
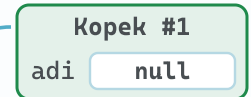
Kopek: İlkendirici Sırası

```
1 public class Kopek {  
2     String adi;                // nitelik  
3     Kopek(String adi) {        // yapıcı metot  
4         this.adi = adi;  
5         System.out.println(adi);  
6     }  
7     String havla() {           // örneğe ait metot  
8         return adi + " haw haw haw!";  
9     }  
10    static {                   // sınıfa ait başlatıcı  
11        System.out.println("Köpekler!");  
12    }  
13    {                           // örneğe ait başlatıcı  
14        ▶ System.out.println("Köpek oluşturuluyor.");  
15    }  
16    public static void main(String... strings) {  
17        var d1 = new Kopek("Kara");  
18        var d2 = new Kopek("Gece");  
19        d2.havla();  
20    }  
21 }
```

Yığın (stack)

Heap

Yapıcının gövdesinden **önce** örnek ilkendirici bloğu çalışır.

Adım 3 / 7

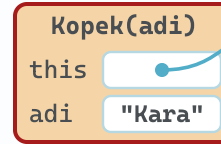
ÇIKTI

```
Köpekler!  
Köpek oluşturuluyor.
```

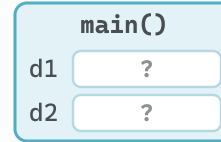
Kopek: İlkendirici Sırası

```
1 public class Kopek {
2     String adi;                // nitelik
3     Kopek(String adi) {        // yapıcı metot
4         ▶ this.adi = adi;
5         System.out.println(adi);
6     }
7     String havla() {           // örneğe ait metot
8         return adi + " haw haw haw!";
9     }
10    static {                   // sınıfa ait başlatıcı
11        System.out.println("Köpekler!");
12    }
13    {                           // örneğe ait başlatıcı
14        System.out.println("Köpek oluşturuluyor.");
15    }
16    public static void main(String... strings) {
17        var d1 = new Kopek("Kara");
18        var d2 = new Kopek("Gece");
19        d2.havla();
20    }
21 }
```

Yığın (stack)

Heap

Şimdi yapıcı gövdesi: `this.adi = adi`.

Adım 4 / 7

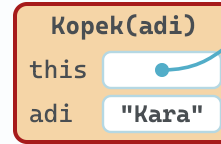
ÇIKTI

```
Köpekler!
Köpek oluşturuluyor.
```

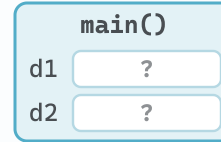
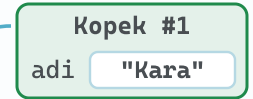
Kopek: İlkendirici Sırası

```
1 public class Kopek {  
2     String adi;                // nitelik  
3     Kopek(String adi) {        // yapıcı metot  
4         this.adi = adi;  
5         System.out.println(adi);  
6     }  
7     String havla() {           // örneğe ait metot  
8         return adi + " haw haw haw!";  
9     }  
10    static {                   // sınıfa ait başlatıcı  
11        System.out.println("Köpekler!");  
12    }  
13    {                           // örneğe ait başlatıcı  
14        System.out.println("Köpek oluşturuluyor.");  
15    }  
16    public static void main(String... strings) {  
17        var d1 = new Kopek("Kara");  
18        var d2 = new Kopek("Gece");  
19        d2.havla();  
20    }  
21 }
```

Yığın (stack)

Heap

Yapıcı adı yazdırır: **Kara**.

Adım 5 / 7

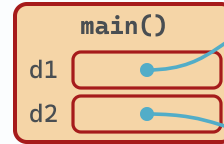
ÇIKTI

```
Köpekler!  
Köpek oluşturuluyor.  
Kara
```

Kopek: İlkendirici Sırası

```
1 public class Kopek {  
2     String adi;                // nitelik  
3     Kopek(String adi) {        // yapıcı metot  
4         this.adi = adi;  
5         System.out.println(adi);  
6     }  
7     String havla() {           // örneğe ait metot  
8         return adi + " haw haw haw!";  
9     }  
10    static {                   // sınıfa ait başlatıcı  
11        System.out.println("Köpekler!");  
12    }  
13    {                           // örneğe ait başlatıcı  
14        System.out.println("Köpek oluşturuluyor.");  
15    }  
16    public static void main(String... strings) {  
17        var d1 = new Kopek("Kara");  
18        ► var d2 = new Kopek("Gece");  
19        d2.havla();  
20    }  
21 }
```

Yığın (stack)

Heap

İkinci nesne: ilkendirici + yapıcı yeniden;
static blok **tekrar çalışmaz**.

Adım 6 / 7

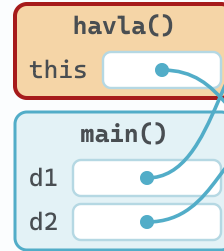
ÇIKTI

```
Köpekler!  
Köpek oluşturuluyor.  
Kara  
Köpek oluşturuluyor.  
Gece
```

Kopek: İlkendirici Sırası

```
1 public class Kopek {
2     String adi;                // nitelik
3     Kopek(String adi) {        // yapıcı metot
4         this.adi = adi;
5         System.out.println(adi);
6     }
7     String havla() {           // örneğe ait metot
8         ▶ return adi + " haw haw haw!";
9     }
10    static {                    // sınıfa ait başlatıcı
11        System.out.println("Köpekler!");
12    }
13    {                            // örneğe ait başlatıcı
14        System.out.println("Köpek oluşturuluyor.");
15    }
16    public static void main(String... strings) {
17        var d1 = new Kopek("Kara");
18        var d2 = new Kopek("Gece");
19        ▶ d2.havla();
20    }
21 }
```

Yığın (stack)

Heap

`havla()` bir metin döndürür ama değer **kullanılmıyor**: hiçbir şey yazılmaz.

Adım 7 / 7

ÇIKTI

```
Köpekler!
Köpek oluşturuluyor.
Kara
Köpek oluşturuluyor.
Gece
```

Metot Türleri

- **Metotlar**, sınıf içinde tanımlanan, belirli bir işi yapan kod bloklarıdır; sınıfın **davranışını** tanımlar.
- **Örneğe ait metotlar** (instance methods) bir **nesneyle** ilişkilidir: `telefon.aramaYap(...)`. O nesnenin alanlarını kullanır.
- **Sınıfa ait metotlar** (`static`) **sınıfın kendisiyle** ilişkilidir, tüm nesnelerde ortaktır: `CepTelefonu` üzerinden.
- Static metotlar belirli bir nesneye bağlı olmadığı için nesneye özgü verilere (`model` gibi) **doğrudan erişemez**.

```
public class CepTelefonu {  
    private String model;  
    private static String isletimSistemi = "Sürüm 1";  
  
    // Örneğe ait metot  
    public void aramaYap(String numara) {  
        System.out.println(model + " arıyor: " + numara);  
    }  
  
    // Örneğe ait metot  
    public void mesajGonder(String alici, String mesaj) {  
        System.out.println(alici + " <- " + mesaj);  
    }  
  
    // Sınıfa ait metot (static)  
    public static void sistemiGuncelle(String yeniSurum) {  
        isletimSistemi = yeniSurum;  
    }  
}
```

METOTLAR

Metot Tanımlama

```
public int topla(int sayi1, int sayi2) {  
    return sayi1 + sayi2;  
}
```

erişim düzeyi dönüş tipi metot adı parametreler gövde

- Metot, sınıf içinde belirli bir görevi yapan kod bloğudur; kodun **tekrar kullanılmasını** ve düzenini sağlar.
- Genel biçim: `[erişim] [dönüş türü] ad([parametreler]) ve { gövde }`.
- Ad + parametre tipleri metodun **imzasıdır** (signature).

Öge	Belirlediği	Örnek
Erişim düzeyi (access modifier)	Başka sınıfların metoda nasıl erişebileceği	<code>public</code> , <code>private</code> , <code>protected</code> , varsayılan
Dönüş tipi (return type)	Geri döndürülen değerin tipi	<code>int</code> , <code>String</code> , <code>void</code> , bir sınıf
Metot adı (method name)	Çağırırken kullanılan ad	<code>hesapla</code> , <code>verileriGoster</code> , <code>kameraAc</code>
Parametreler (parameters)	Metoda aktarılan girdiler	<code>int sayi1, int sayi2, String ad</code>

Metot Örneği: Eposta

```
public class Eposta {  
    public boolean gonder(String alici, String konu,  
        String icerik) {  
        // Gerçek gönderim yerine bir benzetim  
        if (alici == null || !alici.contains("@")) {  
            return false;           // başarısız  
        }  
        System.out.println(alici + " <- " + konu);  
        return true;               // başarılı  
    }  
  
    public static void main(String[] args) {  
        Eposta e = new Eposta();  
        boolean s1 = e.gonder("ali@ornek.com", "Ödev", "Ek");  
        boolean s2 = e.gonder("ali.ornek.com", "Ödev", "Ek");  
        System.out.println(s1 + " " + s2);  
    }  
}
```

gonder metodu

- Ad: `gonder`
- Parametreler: üç `String` : alıcı, konu, içerik
- Dönüş tipi: `boolean` , gönderim başarılı mı?

ÇIKTI

```
ali@ornek.com <- Ödev  
true false
```

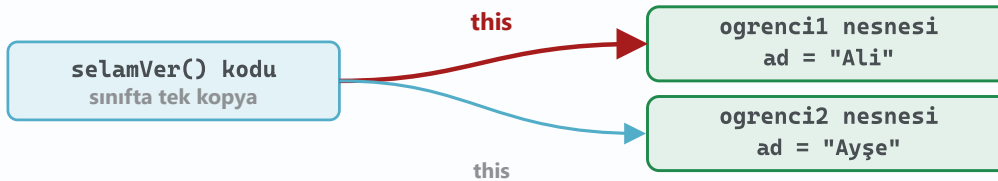
`boolean` döndüren metodun **her yolu** bir `return` ile bitmelidir; gövdesi yalnızca yorum olan bir metot `missing return statement` hatası verir.

METOTLAR

Örneğe Ait Alanlar ve Metotlar

- Sınıf içinde `static` anahtar kelimesi **olmadan** tanımlanırlar.
- Her nesne, alanların **kendi kopyasına** sahiptir; nesneler farklı verilere sahip olabilir.
- Alanlar nesnenin **özelliklerini**, metotlar o nesnenin **davranışını** temsil eder.
- Kullanabilmek için önce **nesne oluşturmak** gerekir: `new`, sonra `nesne.metot()`.
- Metot **kodu** tüm nesneler için tektir; her çağrıda hangi nesnenin verisiyle çalışacağını `this` belirler.

	Örneğe ait	static
Kime ait?	Nesneye	Sınıfa
Çağrı	<code>nesne.metot()</code>	<code>Sinif.metot()</code>
Nesne gerekir mi?	Evet	Hayır
<code>this</code> var mı?	Evet	Hayır
Örnek	<code>str.length()</code>	<code>Math.sqrt(x)</code>

Nokta Operatörü

```
public class Telefon {  
    String numara;  
    public Telefon(String numara) {  
        this.numara = numara;  
    }  
    public void aramaYap(Telefon telefon) {  
        System.out.println(numara + " arıyor: " + telefon.numara);  
    }  
    public void mesajGonder(Telefon telefon, String mesaj) {  
        System.out.println(telefon.numara + " <- " + mesaj);  
    }  
    public void kameraAc() {  
        System.out.println(numara + " kamera açtı.");  
    }  
    public static void main(String[] args) {  
        Telefon telefon1 = new Telefon("5551234567");  
        Telefon telefon2 = new Telefon("5051234567");  
        telefon1.aramaYap(telefon2);  
        telefon2.mesajGonder(telefon1, "Merhaba!");  
        telefon1.kameraAc();  
    }  
}
```

ÇIKTI

```
5551234567 arıyor:  
5051234567  
5551234567 <- Merhaba!  
5551234567 kamera açtı.
```

- Nesne oluşturulduktan sonra alan ve metotlarına **nokta operatörü** ile erişilir:
`nesne.metot(...)` ,
`nesne.nitelik` .
- `telefon1.aramaYap(...)` :
telefon1 arar; metotta `numara` telefon1'in, `telefon.numara` telefon2'nin numarasıdır.
- Bir nesne başka bir nesneyi **parametre** olarak alabilir.

Dikdörtgen Sınıfı

```
public class Dikdortgen {  
    private double uzunluk;    // dikdörtgenin uzunluğu  
    private double genislik;    // dikdörtgenin genişliği  
  
    // Yapıcı metot  
    public Dikdortgen(double uzunluk, double genislik) {  
        this.uzunluk = uzunluk;  
        this.genislik = genislik;  
    }  
  
    public double alanHesapla() {    // alanı hesaplar  
        return uzunluk * genislik;  
    }  
  
    public double cevreHesapla() {    // çevreyi hesaplar  
        return 2 * (uzunluk + genislik);  
    }  
}
```

- Alanlar `private` : dışarıdan yalnızca metotlarla kullanılır.
- Yapıcı, iki kenarı alır ve nesneye kaydeder.
- `alanHesapla()` ve `cevreHesapla()` parametre almaz: ihtiyaç duydukları veriler **nesnenin içinde**.
- Prosedürel karşılığı `alanHesapla(5.0, 3.0)` olurdu; nesneyle `dikdortgen.alanHesapla()`.

Dikdörtgen: Adım Adım

```
1 public class DikdortgenTesti {  
2     public static void main(String[] args) {  
3         ▶ Dikdortgen dikdortgen = new Dikdortgen(5.0, 3.0);  
4         ▶ Dikdortgen kare = new Dikdortgen(5.0, 5.0);  
5         double alan = dikdortgen.alanHesapla();  
6         double cevre = dikdortgen.cevreHesapla();  
7         System.out.println("Alanı: " + alan  
8             + " Çevresi: " + cevre);  
9         alan = kare.alanHesapla();  
10        cevre = kare.cevreHesapla();  
11        System.out.println("Alanı: " + alan  
12            + " Çevresi: " + cevre);  
13    }  
14 }
```

Yığın (stack)

Heap

İki nesne, her biri kendi **uzunluk** ve **genislik** değerleriyle.

Adım 1 / 6

ÇIKTI

Dikdörtgen: Adım Adım

```
1 public class DikdortgenTesti {  
2     public static void main(String[] args) {  
3         Dikdortgen dikdortgen = new Dikdortgen(5.0, 3.0);  
4         Dikdortgen kare = new Dikdortgen(5.0, 5.0);  
5         double alan = dikdortgen.alanHesapla();  
6         double cevre = dikdortgen.cevreHesapla();  
7         System.out.println("Alanı: " + alan  
8             + " Çevresi: " + cevre);  
9         alan = kare.alanHesapla();  
10        cevre = kare.cevreHesapla();  
11        System.out.println("Alanı: " + alan  
12            + " Çevresi: " + cevre);  
13    }  
14 }
```

Yığın (stack)

alanHesapla()
this**main()**
dikdortgen
kare
alan
cevre

Heap

Dikdortgen #1
uzunluk 5.0
genislik 3.0**Dikdortgen #2**
uzunluk 5.0
genislik 5.0

dikdortgen.alanHesapla() : this =
#1, sonuç $5.0 \times 3.0 = 15.0$.

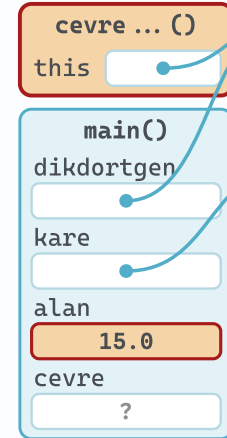
Adım 2 / 6

ÇIKTI

Dikdörtgen: Adım Adım

```
1 public class DikdortgenTesti {  
2     public static void main(String[] args) {  
3         Dikdortgen dikdortgen = new Dikdortgen(5.0, 3.0);  
4         Dikdortgen kare = new Dikdortgen(5.0, 5.0);  
5         double alan = dikdortgen.alanHesapla();  
6         double cevre = dikdortgen.cevreHesapla();  
7         System.out.println("Alanı: " + alan  
8             + " Çevresi: " + cevre);  
9         alan = kare.alanHesapla();  
10        cevre = kare.cevreHesapla();  
11        System.out.println("Alanı: " + alan  
12            + " Çevresi: " + cevre);  
13    }  
14 }
```

Yığın (stack)

Heap

alan = 15.0. **cevreHesapla()** : $2 \times (5.0 + 3.0) = 16.0$.

Adım 3 / 6

ÇIKTI

Dikdörtgen: Adım Adım

```
1 public class DikdortgenTesti {  
2     public static void main(String[] args) {  
3         Dikdortgen dikdortgen = new Dikdortgen(5.0, 3.0);  
4         Dikdortgen kare = new Dikdortgen(5.0, 5.0);  
5         double alan = dikdortgen.alanHesapla();  
6         double cevre = dikdortgen.cevreHesapla();  
7         System.out.println("Alanı: " + alan  
8             + " Çevresi: " + cevre);  
9         alan = kare.alanHesapla();  
10        cevre = kare.cevreHesapla();  
11        System.out.println("Alanı: " + alan  
12            + " Çevresi: " + cevre);  
13    }  
14 }
```

Yığın (stack)

Heap

double değerler 15.0 biçiminde yazılır.

Adım 4 / 6

ÇIKTI

Alanı: 15.0 Çevresi: 16.0

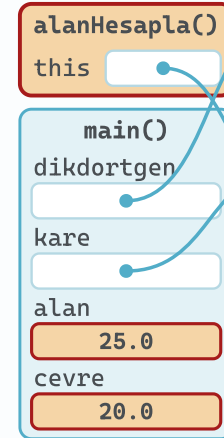
Dikdörtgen: Adım Adım

```

1 public class DikdortgenTesti {
2     public static void main(String[] args) {
3         Dikdortgen dikdortgen = new Dikdortgen(5.0, 3.0);
4         Dikdortgen kare = new Dikdortgen(5.0, 5.0);
5         double alan = dikdortgen.alanHesapla();
6         double cevre = dikdortgen.cevreHesapla();
7         System.out.println("Alanı: " + alan
8             + " Çevresi: " + cevre);
9         ▶ alan = kare.alanHesapla();
10        ▶ cevre = kare.cevreHesapla();
11        System.out.println("Alanı: " + alan
12            + " Çevresi: " + cevre);
13    }
14 }

```

Yığın (stack)

Heap

Aynı metotlar, bu kez `this` = #2 (kare):
25.0 ve 20.0. Eski değerlerin üzerine yazılır.

Adım 5 / 6

ÇIKTI

Alanı: 15.0 Çevresi: 16.0

Dikdörtgen: Adım Adım

```
1 public class DikdortgenTesti {  
2     public static void main(String[] args) {  
3         Dikdortgen dikdortgen = new Dikdortgen(5.0, 3.0);  
4         Dikdortgen kare = new Dikdortgen(5.0, 5.0);  
5         double alan = dikdortgen.alanHesapla();  
6         double cevre = dikdortgen.cevreHesapla();  
7         System.out.println("Alanı: " + alan  
8             + " Çevresi: " + cevre);  
9         alan = kare.alanHesapla();  
10        cevre = kare.cevreHesapla();  
11        System.out.println("Alanı: " + alan  
12            + " Çevresi: " + cevre);  
13    }  
14 }
```

Yığın (stack)

Heap

İkinci satır yazdırılır. Uzun bir deyim iki satıra bölünebilir; `;` gelene kadar sürer.

Adım 6 / 6

ÇIKTI

```
Alanı: 15.0 Çevresi: 16.0  
Alanı: 25.0 Çevresi: 20.0
```

Erişimciler ve Değiştiriciler

```
public class BankaHesabi {  
    private double hesapBakiyesi;  
    private String hesapSahibi;  
    // Erişimciler (get)  
    public double getHesapBakiyesi() {  
        return hesapBakiyesi;  
    }  
    public String getHesapSahibi() {  
        return hesapSahibi;  
    }  
    // Değiştiriciler (set)  
    public void setHesapSahibi(String sahip) {  
        hesapSahibi = sahip;  
    }  
    public void setHesapBakiyesi(double yeniBakiye) {  
        if (yeniBakiye >= 0) { // geçersiz reddet  
            hesapBakiyesi = yeniBakiye;  
        }  
    }  
}
```

- Alanlar, sınıf dışından doğrudan okunup değiştirilemesin diye **private** tanımlanır.
- **Erişimciler** (accessors, getter): sınıfın dışından alanların değerini **okumak** için; adı **get** + alan adı (boolean için **is...**).
- **Değiştiriciler** (mutators, setter): alanlara **değer atamak** için; adı **set** + alan adı.
- Değiştirici, değeri atamadan önce **denetleyebilir**: burada negatif bakiye reddedilir.

get / set Kullanımı

```
BankaHesabi hesap = new BankaHesabi();
hesap.setHesapSahibi("Ayşe");
hesap.setHesapBakiyesi(1500.0);
System.out.println(hesap.getHesapSahibi());
System.out.println(hesap.getHesapBakiyesi());
hesap.setHesapBakiyesi(-200); // reddedilir
System.out.println(hesap.getHesapBakiyesi());
```

ÇIKTI

```
Ayşe
1500.0
1500.0
```

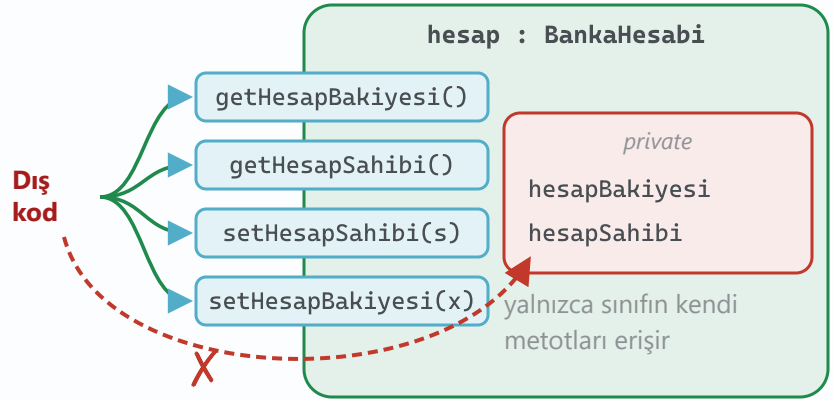
- **-200** reddedildi: bakiye 1500.0 olarak kaldı. Nesne kendi verisini korur.
- Alana doğrudan erişmeye çalışmak derlenmez:

```
BankaHesabi hesap = new BankaHesabi();
hesap.hesapBakiyesi = -500;
```

error: hesapBakiyesi has private access in BankaHesabi

Veri Gizleme

- **Veri gizleme** (data hiding), nesnenin verilerini korumaya ve onlara **güvenli** erişmeye yardımcı olur.
- Sınıfların dış dünyayla etkileşimini düzenler ve nesnenin **bütünlüğünü** korur (örneğin negatif bakiye olmaz).
- Bir nesnenin alanlarına yalnızca **kendi sınıfının metotları** doğrudan erişip değişiklik yapabilir.
- Dışarıdan erişmek veya değiştirmek için sınıfın **public** metotları kullanılır.

Veri gizleme, **sarmalamanın** (encapsulation) temelidir; bir sonraki bölümde ayrıntılı işlenir.

STATIC ÜYELER

static Değişkenler ve Metotlar

```
public class Matematik {  
    // Statik toplama metodu  
    public static int toplama(int sayi1, int sayi2) {  
        return sayi1 + sayi2;  
    }  
  
    public static void main(String[] args) {  
        int sonuc = Matematik.toplama(5, 3);  
        System.out.println("Toplama Sonucu: " + sonuc);  
        System.out.println(Math.max(4, 9));  
        System.out.println(Math.sqrt(16.0));  
    }  
}
```

- **static** anahtar kelimesiyle tanımlanır; **sınıfa** aittir.
- static üyelere erişmek için **nesne oluşturmaya gerek yoktur**; sınıf adı ve nokta kullanılır: `SinifAdi.alanAdi`, `SinifAdi.metotAdi(argumanlar)`.
- Nesne üzerinden de erişilebilir (`nesne.alanAdi`), ama **tercih edilmez**: okuyan kişi üyenin nesneye ait olduğunu sanır.
- Hazır örnekler: `Math.max()`, `Math.sqrt()`, `Math.PI`, `Integer.parseInt()` ve `main`.

ÇIKTI

```
Toplama Sonucu: 8  
9  
4.0
```

static Kuralları

Nereden →	Örnek alan/metot kullanımı	static alan/metot kullanımı
Örneğe ait metottan	✓ doğrudan (<code>ad</code> , <code>this.ad</code>)	✓ doğrudan
<code>static</code> metottan (<code>main</code> dahil)	X ancak bir nesne üzerinden (<code>ogr.ad</code>)	✓ doğrudan

```
public class Selam {
    private String ad = "Ali";
    public void selamVer() {
        System.out.println("Merhaba " + ad);
    }
    public static void main(String[] args) {
        selamVer();
    }
}
```

error: non-static method selamVer() cannot be referenced from a static context

```
public class Selam2 {
    private String ad = "Ali";
    public static void yaz() {
        System.out.println(ad);
    }
}
```

error: non-static variable ad cannot be referenced from a static context

Çözüm: nesne üzerinden çağırın (`new Selam().selamVer();`) ya da metodu `static` yapın.

Referans Atama

- Java'da nesneler **referanslar** (adresler) aracılığıyla işlenir.
- `araba2 = araba1;` nesneyi **kopyalamaz**, referansı kopyalar: iki değişken **aynı nesneyi** işaret eder (takma ad, alias).
- Biri üzerinden yapılan değişiklik diğerinden de görünür.

Kütüphane etiketi

Raftaki etiket kitabın kendisi değil, **yerini** gösterir.

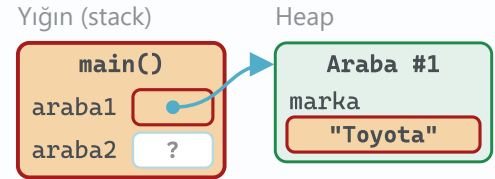
Araba anahtarı

Anahtar arabayı işaret eder; iki anahtar aynı arabayı açar.

```
public class Araba {  
    private String marka;  
  
    public Araba(String marka) {  
        this.marka = marka;  
    }  
  
    public String getMarka() {  
        return marka;  
    }  
  
    public void setMarka(String marka) {  
        this.marka = marka;  
    }  
}
```

Referans Atama: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) {  
2     ▶ Araba araba1 = new Araba("Toyota");  
3     Araba araba2 = araba1;  
4     System.out.println("Araba 1: " + araba1.getMarka());  
5     System.out.println("Araba 2: " + araba2.getMarka());  
6     araba2.setMarka("Ford");  
7     System.out.println("Araba 1: " + araba1.getMarka());  
8     araba1 = null;  
9     System.out.println("Araba 2: " + araba2.getMarka());  
10 }
```


Bir nesne oluşturulur; **araba1** onu gösterir.

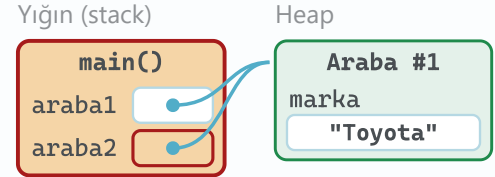
Adım 1 / 7

ÇIKTI

Referans Atama: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) {  
2     Araba araba1 = new Araba("Toyota");  
3     ▶ Araba araba2 = araba1;  
4     System.out.println("Araba 1: " + araba1.getMarka());  
5     System.out.println("Araba 2: " + araba2.getMarka());  
6     araba2.setMarka("Ford");  
7     System.out.println("Araba 1: " + araba1.getMarka());  
8     araba1 = null;  
9     System.out.println("Araba 2: " + araba2.getMarka());  
10 }
```


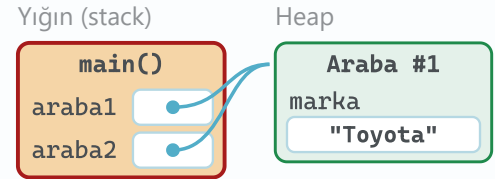
`araba2 = araba1` : referans kopyalanır.
Hâlâ **tek** nesne var.

Adım 2 / 7

ÇIKTI

Referans Atama: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) {  
2     Araba araba1 = new Araba("Toyota");  
3     Araba araba2 = araba1;  
4     ▶ System.out.println("Araba 1: " + araba1.getMarka());  
5     ▶ System.out.println("Araba 2: " + araba2.getMarka());  
6     araba2.setMarka("Ford");  
7     System.out.println("Araba 1: " + araba1.getMarka());  
8     araba1 = null;  
9     System.out.println("Araba 2: " + araba2.getMarka());  
10 }
```


İki değişken aynı nesneyi okur: ikisi de Toyota.

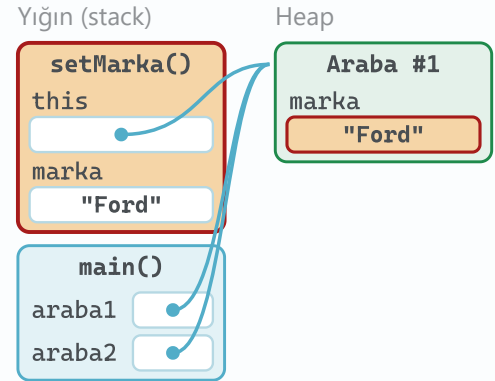
Adım 3 / 7

ÇIKTI

```
Araba 1: Toyota  
Araba 2: Toyota
```

Referans Atama: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) {  
2     Araba araba1 = new Araba("Toyota");  
3     Araba araba2 = araba1;  
4     System.out.println("Araba 1: " + araba1.getMarka());  
5     System.out.println("Araba 2: " + araba2.getMarka());  
6     ▶ araba2.setMarka("Ford");  
7     System.out.println("Araba 1: " + araba1.getMarka());  
8     araba1 = null;  
9     System.out.println("Araba 2: " + araba2.getMarka());  
10 }
```


araba2.setMarka("Ford") ortak nesneyi değiştirir.

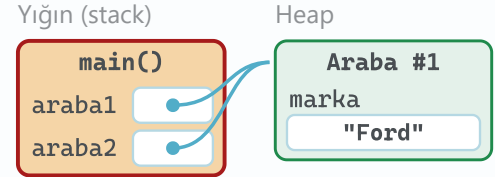
Adım 4 / 7

ÇIKTI

```
Araba 1: Toyota  
Araba 2: Toyota
```

Referans Atama: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) {  
2     Araba araba1 = new Araba("Toyota");  
3     Araba araba2 = araba1;  
4     System.out.println("Araba 1: " + araba1.getMarka());  
5     System.out.println("Araba 2: " + araba2.getMarka());  
6     araba2.setMarka("Ford");  
7     ▶ System.out.println("Araba 1: " + araba1.getMarka());  
8     araba1 = null;  
9     System.out.println("Araba 2: " + araba2.getMarka());  
10 }
```


`araba1` üzerinden okuyunca da **Ford**:
değişiklik paylaşılır.

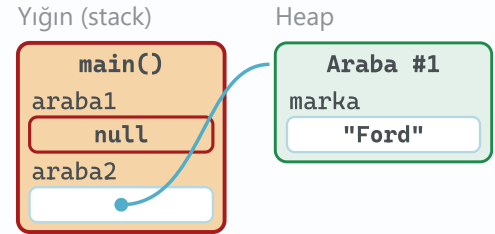
Adım 5 / 7

ÇIKTI

```
Araba 1: Toyota  
Araba 2: Toyota  
Araba 1: Ford
```

Referans Atama: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) {  
2     Araba araba1 = new Araba("Toyota");  
3     Araba araba2 = araba1;  
4     System.out.println("Araba 1: " + araba1.getMarka());  
5     System.out.println("Araba 2: " + araba2.getMarka());  
6     araba2.setMarka("Ford");  
7     System.out.println("Araba 1: " + araba1.getMarka());  
8     ▶ araba1 = null;  
9     System.out.println("Araba 2: " + araba2.getMarka());  
10 }
```


`araba1 = null` : yalnızca bu değişkenin bağı kopar; nesne silinmez, `araba2` onu göstermeye devam eder.

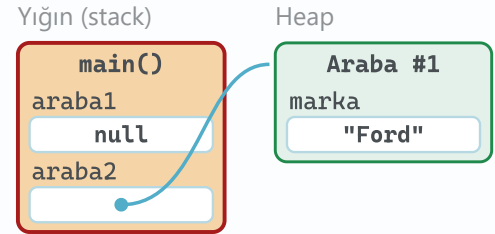
Adım 6 / 7

ÇIKTI

```
Araba 1: Toyota  
Araba 2: Toyota  
Araba 1: Ford
```

Referans Atama: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) {  
2     Araba araba1 = new Araba("Toyota");  
3     Araba araba2 = araba1;  
4     System.out.println("Araba 1: " + araba1.getMarka());  
5     System.out.println("Araba 2: " + araba2.getMarka());  
6     araba2.setMarka("Ford");  
7     System.out.println("Araba 1: " + araba1.getMarka());  
8     araba1 = null;  
9     System.out.println("Araba 2: " + araba2.getMarka());  
10 }
```


Nesneyi gösteren son referans da kaybolursa nesne **çöp toplayıcı** (garbage collector) tarafından silinir.

Adım 7 / 7

ÇIKTI

```
Araba 1: Toyota  
Araba 2: Toyota  
Araba 1: Ford  
Araba 2: Ford
```

null ve NullPointerException

```
public class Bos {  
    String ad;  
  
    public static void main(String[] args) {  
        Bos b = null;  
        System.out.println(b.ad.length());  
    }  
}
```

```
Exception in thread "main"  
java.lang.NullPointerException: Cannot read  
field "ad" because "<local1>" is null  
    at Bos.main(Bos.java:6)
```

- `null`, referans değişkeninin **hiçbir nesneyi göstermediği** anlamına gelir.
- `null` bir referans üzerinden alan okumak ya da metot çağırmak çalışma zamanında `NullPointerException` fırlatır.
- Önlem: kullanmadan önce kontrol edin: `if (b != null) { ... }`
- Hiçbir referansın göstermediği nesneler JVM'in **çöp toplayıcısı** tarafından otomatik silinir; Java'da nesneyi elle silmek gerekmez.

Yerel değişken hiç değer verilmeden kullanılırsa program **derlenmez**: `error: variable sb might not have been initialized`

referansı kalmayan nesne
çöp toplayıcı siler

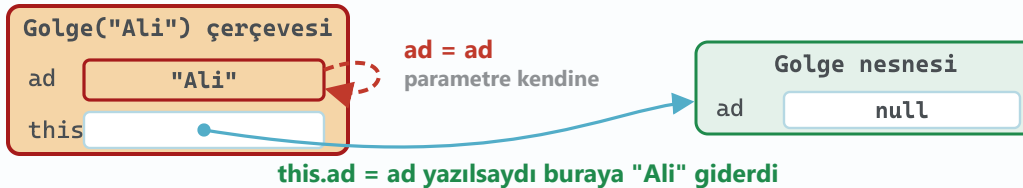
this Anahtar Kelimesi

```
public class Golge {  
    private String ad;  
  
    public Golge(String ad) {  
        ad = ad;           // this unutuldu!  
    }  
  
    public static void main(String[] args) {  
        Golge g = new Golge("Ali");  
        System.out.println(g.ad);  
    }  
}
```

ÇIKTI

null

- `this`, metodun **çağrıldığı nesneyi** işaret eden referanstır.
- `static` metotlarda **kullanılamaz** (orada nesne yoktur).
- En sık yapıcılarda, alan adı ile parametre adı **aynı** olduğunda kullanılır: `this.ad = ad;`
- Soldaki kodda `this` unutulmuş: `ad = ad;` parametreyi kendine atar, alan `null` kalır. Derleyici hata vermez!
- `this(...)` ise aynı sınıfın başka bir yapıcısını çağırır.

this ile Nesneyi Aktarmak

```
public class Takim {  
    private String ad;  
    public Takim(String ad) {  
        this.ad = ad;  
    }  
    public void oyuncuEkle(Oyuncu oyuncu) {  
        oyuncu.takimaKatil(this); // bu nesne  
    }  
    public String getAd() {  
        return ad;  
    }  
    public static void main(String[] args) {  
        Takim takim = new Takim("Giresunspor");  
        Oyuncu oyuncu = new Oyuncu("Mert");  
        takim.oyuncuEkle(oyuncu);  
    }  
}
```

- `this`, o anki nesneyi başka bir metoda **parametre** olarak iletmek için kullanılır.
- `takim.oyuncuEkle(oyuncu)` içinde `this` = `takim` nesnesi; `takimaKatil(this)` ile oyuncuya verilir.
- Aynı dosyada ikinci sınıf (`public` değil):

```
class Oyuncu {  
    private String ad;  
    Oyuncu(String ad) {  
        this.ad = ad;  
    }  
    void takimaKatil(Takim takim) {  
        String t = takim.getAd();  
        System.out.println(ad + " -> " + t);  
    }  
}
```

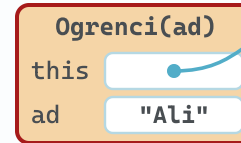
ÇIKTI

Mert -> Giresunspor

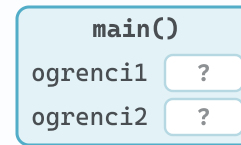
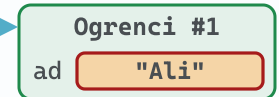
this ile Selam: Adım Adım

```
1 public class Ogrenci {  
2     private String ad;  
3  
4     ▶ public Ogrenci(String ad) {  
5         ▶ this.ad = ad;  
6     }  
7  
8     public void selamVer() {  
9         System.out.println("Merhaba, ben " + this.ad);  
10    }  
11  
12    public static void main(String[] args) {  
13        ▶ Ogrenci ogrenci1 = new Ogrenci("Ali");  
14        Ogrenci ogrenci2 = new Ogrenci("Ayşe");  
15        ogrenci1.selamVer();  
16        ogrenci2.selamVer();  
17    }  
18 }
```

Yığın (stack)

Heap

Yapıcıda `this` yeni nesnedir: `this.ad`
(alan) = `ad` (parametre).

Adım 1 / 4

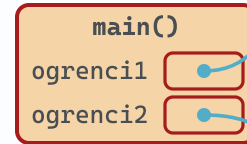
ÇIKTI

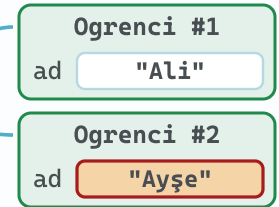
this ile Selam: Adım Adım

```
1 public class Ogrenci {
2     private String ad;
3
4     public Ogrenci(String ad) {
5         this.ad = ad;
6     }
7
8     public void selamVer() {
9         System.out.println("Merhaba, ben " + this.ad);
10    }
11
12    public static void main(String[] args) {
13        Ogrenci ogrenci1 = new Ogrenci("Ali");
14        ▶ Ogrenci ogrenci2 = new Ogrenci("Ayşe");
15        ogrenci1.selamVer();
16        ogrenci2.selamVer();
17    }
18 }
```

Yığın (stack)

Heap

İkinci nesne de aynı yapıcıyla oluşur; o sırada `this` = #2 idi.

Adım 2 / 4

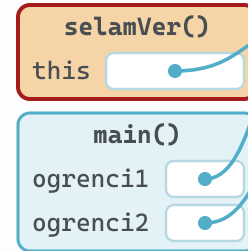
ÇIKTI

this ile Selam: Adım Adım

```
1 public class Ogrenci {  
2     private String ad;  
3  
4     public Ogrenci(String ad) {  
5         this.ad = ad;  
6     }  
7  
8     ▶ public void selamVer() {  
9         ▶ System.out.println("Merhaba, ben " + this.ad);  
10    }  
11  
12    public static void main(String[] args) {  
13        Ogrenci ogrenci1 = new Ogrenci("Ali");  
14        Ogrenci ogrenci2 = new Ogrenci("Ayşe");  
15        ▶ ogrenci1.selamVer();  
16        ogrenci2.selamVer();  
17    }  
18 }
```

Yığın (stack)

Heap

ogrenci1.selamVer() : noktanın solundaki nesne `this` olur → "Ali".

Adım 3 / 4

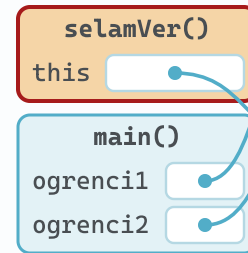
ÇIKTI

```
Merhaba, ben Ali
```

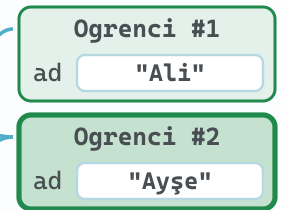
this ile Selam: Adım Adım

```
1 public class Ogrenci {  
2     private String ad;  
3  
4     public Ogrenci(String ad) {  
5         this.ad = ad;  
6     }  
7  
8     ▶ public void selamVer() {  
9         ▶ System.out.println("Merhaba, ben " + this.ad);  
10    }  
11  
12    public static void main(String[] args) {  
13        Ogrenci ogrenci1 = new Ogrenci("Ali");  
14        Ogrenci ogrenci2 = new Ogrenci("Ayşe");  
15        ogrenci1.selamVer();  
16        ▶ ogrenci2.selamVer();  
17    }  
18 }
```

Yığın (stack)

Heap

Aynı kod, farklı **this** → "Ayşe". Burada **this.ad** yerine **ad** yazmak da aynıdır.

Adım 4 / 4

ÇIKTI

```
Merhaba, ben Ali  
Merhaba, ben Ayşe
```

METOT AŞIRI YÜKLEME

Metot Aşırı Yükleme

```
public class HesapMakinesi {  
    // İki tamsayıyı topla  
    public int topla(int sayi1, int sayi2) {  
        return sayi1 + sayi2;  
    }  
    // İki ondalık sayıyı topla  
    public double topla(double sayi1, double sayi2) {  
        return sayi1 + sayi2;  
    }  
    // Üç tamsayıyı topla  
    public int topla(int sayi1, int sayi2, int sayi3) {  
        return sayi1 + sayi2 + sayi3;  
    }  
  
    public static void main(String[] args) {  
        HesapMakinesi hm = new HesapMakinesi();  
        System.out.println(hm.topla(5, 3));  
        System.out.println(hm.topla(3.5, 2.5));  
        System.out.println(hm.topla(4, 6, 8));  
        System.out.println(hm.topla(2, 3.5));  
    }  
}
```

ÇIKTI

```
8  
6.0  
18  
5.5
```

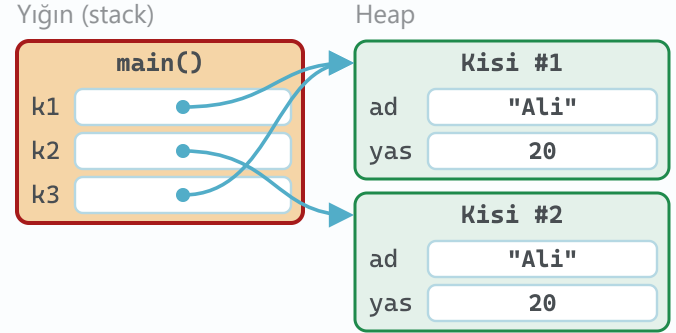
- **Aşırı yükleme** (method overloading): farklı veri tipi veya sayıda parametreyle aynı işi yapan, **aynı adlı** metotlar.
- Hangisinin çalışacağına derleyici **argümanlara** bakarak karar verir.
`topla(2, 3.5)` : 2, `double` 'a genişletilir.
- Yalnızca dönüş tipi farklıysa olmaz:

error: method topla(int,int) is already defined in class Hesap2

NESNELERİ KARŞILAŞTIRMA

== ve equals()

- Değişkenler yalnızca nesnelere ait **referansları** saklar.
- `==` operatörü nesnelerin alanları yerine **bellek adreslerini** karşılaştırır: iki değişken **aynı nesneyi** mi gösteriyor?
- İki nesnenin içerik eşitliği için tüm özellikleri karşılaştıran `equals()` kullanılır; kendi sınıflarımızda **yeniden yazılmalıdır**.
- `String` ve wrapper'lar da nesnedir: klavyeden okunan "Java" ile `"Java"` sabiti `==` ile **false**, `equals` ile **true** verdi.

İfade	Sonuç
<code>k1 == k3</code>	true: aynı nesne
<code>k1 == k2</code>	false: farklı nesneler
<code>k1.equals(k2)</code>	true: aynı içerik*

* `equals` yeniden yazıldıysa; yoksa `Object` 'in sürümü `==` gibi davranır.

equals() Metodunu Yazmak

```
public class Kisi {  
    private String ad;  
    private int yas;  
    public Kisi(String ad, int yas) {  
        this.ad = ad;  
        this.yas = yas;  
    }  
    @Override  
    public boolean equals(Object obj) {  
        // Aynı referansa sahipse, eşittir.  
        if (this == obj)  
            return true;  
        // Null kontrolü yapılır, nesne türü karşılaştırılır.  
        if (obj == null || getClass() != obj.getClass())  
            return false;  
        // Kisi nesnelerinin alanları karşılaştırılır.  
        Kisi kisi = (Kisi) obj;  
        return yas == kisi.yas && ad.equals(kisi.ad);  
    }  
    @Override  
    public int hashCode() {  
        return 31 * ad.hashCode() + yas;  
    }  
}
```

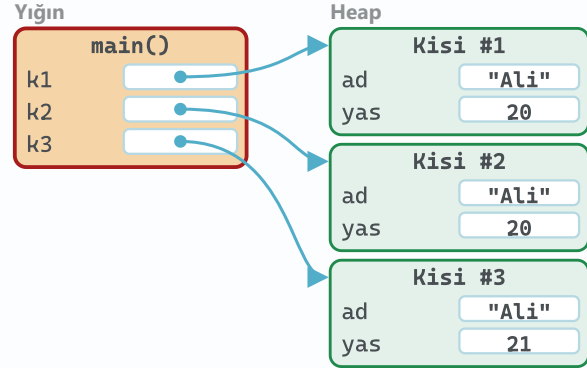
k1 , k2 = new Kisi("Ali",
20) , k3 = k1 için çıktı:

k1 == k2	false
k1.equals(k2)	true
k1 == k3	true
k1.equals(null)	false
k1.hashCode() == k2.hashCode()	true

- Parametre tipi `Object` olmalıdır;
`@Override` imzayı derleyiciye denetletir.
- `null` kontrolü hatayı önler.
- `equals` yazılınca `hashCode` da yazılmalıdır: eşit nesneler eşit hash vermeli.

equals(): Kod İzleme

```
1 public boolean equals(Object obj) {  
2     if (this == obj) return true;  
3     if (obj == null || getClass() != obj.getClass())  
4         return false;  
5     Kisi kisi = (Kisi) obj;  
6     return yas == kisi.yas && ad.equals(kisi.ad);  
7 }  
8 // main içinde:  
▶ Kisi k1 = new Kisi("Ali", 20);  
▶ Kisi k2 = new Kisi("Ali", 20);  
▶ Kisi k3 = new Kisi("Ali", 21);  
12 System.out.println(k1.equals(k2));  
13 System.out.println(k1.equals(k3));  
14 System.out.println(k1.equals(null));
```


Üç ayrı nesne var. **k1** ile **k2** içerikçe aynı, **k3** yalnızca yaşta farklı.

Adım 1 / 9

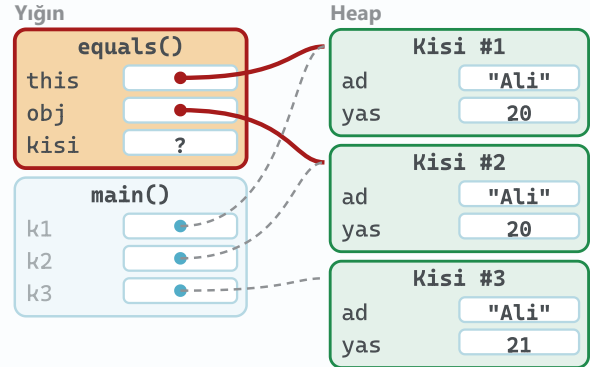
ÇIKTI

equals(): Kod İzleme

```

▶ public boolean equals(Object obj) {
2   if (this == obj) return true;
3   if (obj == null || getClass() != obj.getClass())
4       return false;
5   Kisi kisi = (Kisi) obj;
6   return yas == kisi.yas && ad.equals(kisi.ad);
7 }
8 // main içinde:
9 Kisi k1 = new Kisi("Ali", 20);
10 Kisi k2 = new Kisi("Ali", 20);
11 Kisi k3 = new Kisi("Ali", 21);
▶ System.out.println(k1.equals(k2));
13 System.out.println(k1.equals(k3));
14 System.out.println(k1.equals(null));

```


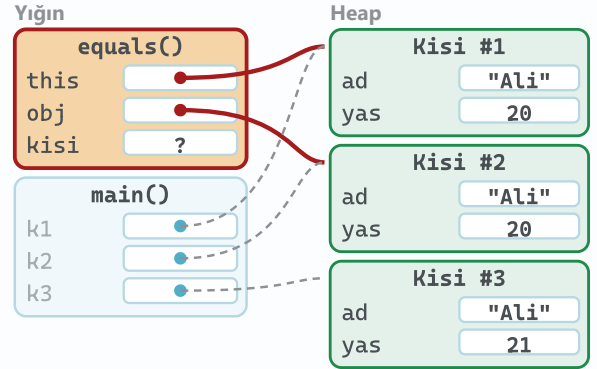
`k1.equals(k2)` : yeni çerçevede `this` = #1, `obj` = #2. `obj` 'nin tipi `Object` .

Adım 2 / 9

ÇIKTI

equals(): Kod İzleme

```
1 public boolean equals(Object obj) {  
2     if (this == obj) return true;  
3     if (obj == null || getClass() != obj.getClass())  
4         return false;  
5     Kisi kisi = (Kisi) obj;  
6     return yas == kisi.yas && ad.equals(kisi.ad);  
7 }  
8 // main içinde:  
9 Kisi k1 = new Kisi("Ali", 20);  
10 Kisi k2 = new Kisi("Ali", 20);  
11 Kisi k3 = new Kisi("Ali", 21);  
12 System.out.println(k1.equals(k2));  
13 System.out.println(k1.equals(k3));  
14 System.out.println(k1.equals(null));
```


`this == obj` adresleri karşılaştırır: #1 ≠ #2, hızlı yol işlemez.

Adım 3 / 9

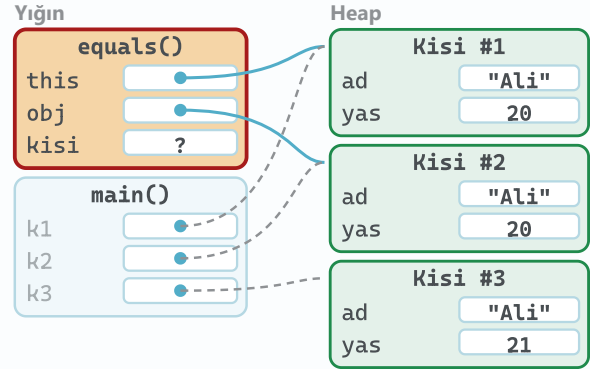
ÇIKTI

equals(): Kod İzleme

```

1 public boolean equals(Object obj) {
2     if (this == obj) return true;
3     if (obj == null || getClass() != obj.getClass())
4         return false;
5     Kisi kisi = (Kisi) obj;
6     return yas == kisi.yas && ad.equals(kisi.ad);
7 }
8 // main içinde:
9 Kisi k1 = new Kisi("Ali", 20);
10 Kisi k2 = new Kisi("Ali", 20);
11 Kisi k3 = new Kisi("Ali", 21);
12 System.out.println(k1.equals(k2));
13 System.out.println(k1.equals(k3));
14 System.out.println(k1.equals(null));

```


null? **false** · Kisi ≠ Kisi? **false**

`obj` null değil; `getClass()` iki tarafta da `Kisi`.
Koşul yanlış, `return false` atlanır.

Adım 4 / 9

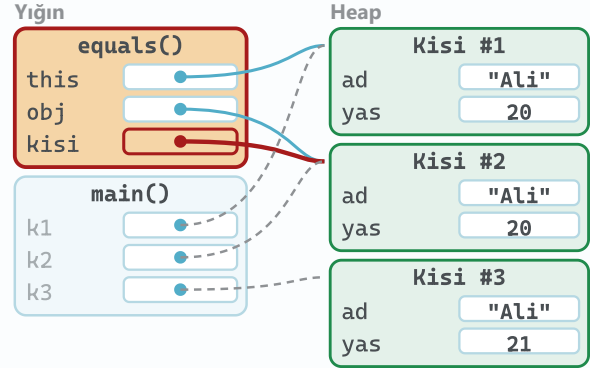
ÇIKTI

equals(): Kod İzleme

```

1 public boolean equals(Object obj) {
2     if (this == obj) return true;
3     if (obj == null || getClass() != obj.getClass())
4         return false;
5     ▶ Kisi kisi = (Kisi) obj;
6     return yas == kisi.yas && ad.equals(kisi.ad);
7 }
8 // main içinde:
9 Kisi k1 = new Kisi("Ali", 20);
10 Kisi k2 = new Kisi("Ali", 20);
11 Kisi k3 = new Kisi("Ali", 21);
12 System.out.println(k1.equals(k2));
13 System.out.println(k1.equals(k3));
14 System.out.println(k1.equals(null));

```


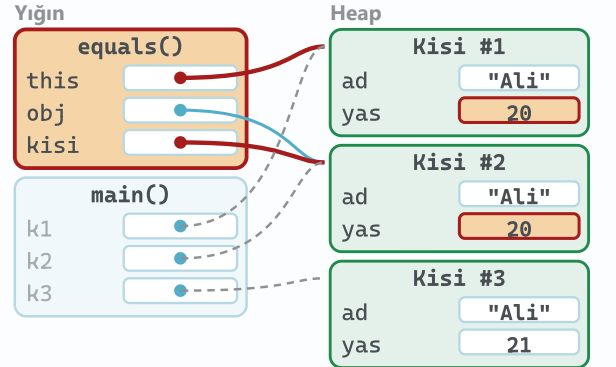
Aşağı dönüşüm yeni nesne üretmez: `kisi` aynı #2'yi, bu kez `Kisi` tipiyle gösterir; artık `kisi.yas` yazılabilir.

Adım 5 / 9

ÇIKTI

equals(): Kod İzleme

```
1 public boolean equals(Object obj) {  
2     if (this == obj) return true;  
3     if (obj == null || getClass() != obj.getClass())  
4         return false;  
5     Kisi kisi = (Kisi) obj;  
6     return yas == kisi.yas && ad.equals(kisi.ad);  
7 }  
8 // main içinde:  
9 Kisi k1 = new Kisi("Ali", 20);  
10 Kisi k2 = new Kisi("Ali", 20);  
11 Kisi k3 = new Kisi("Ali", 21);  
12 System.out.println(k1.equals(k2));  
13 System.out.println(k1.equals(k3));  
14 System.out.println(k1.equals(null));
```


20 == 20 **true** && "Ali".equals("Ali") **true**

İlkel `yas` `==` ile, `String` olan `ad` `equals` ile karşılaştırılır. İkisi de doğru: **true**.

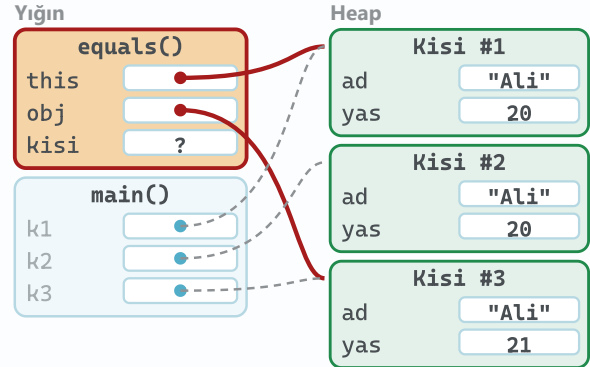
Adım 6 / 9

ÇIKTI

true

equals(): Kod İzleme

```
1 public boolean equals(Object obj) {  
2     if (this == obj) return true;  
3     if (obj == null || getClass() != obj.getClass())  
4         return false;  
5     Kisi kisi = (Kisi) obj;  
6     return yas == kisi.yas && ad.equals(kisi.ad);  
7 }  
8 // main içinde:  
9 Kisi k1 = new Kisi("Ali", 20);  
10 Kisi k2 = new Kisi("Ali", 20);  
11 Kisi k3 = new Kisi("Ali", 21);  
12 System.out.println(k1.equals(k2));  
13 System.out.println(k1.equals(k3));  
14 System.out.println(k1.equals(null));
```


`this == obj` **false** · aynı sınıf

`k1.equals(k3)` : yeni çağrı, `obj` = #3. Farklı nesne, aynı sınıf: alanlara geçilir.

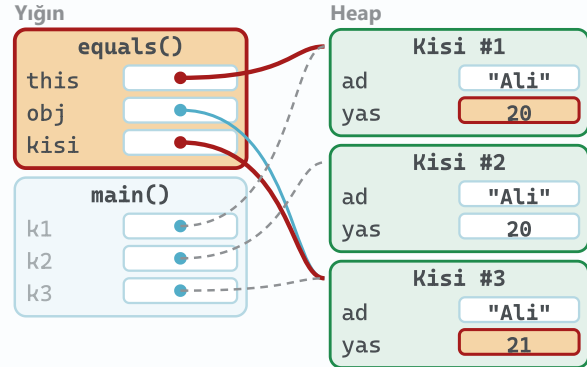
Adım 7 / 9

ÇIKTI

true

equals(): Kod İzleme

```
1 public boolean equals(Object obj) {  
2     if (this == obj) return true;  
3     if (obj == null || getClass() != obj.getClass())  
4         return false;  
5     Kisi kisi = (Kisi) obj;  
6     return yas == kisi.yas && ad.equals(kisi.ad);  
7 }  
8 // main içinde:  
9 Kisi k1 = new Kisi("Ali", 20);  
10 Kisi k2 = new Kisi("Ali", 20);  
11 Kisi k3 = new Kisi("Ali", 21);  
12 System.out.println(k1.equals(k2));  
13 System.out.println(k1.equals(k3));  
14 System.out.println(k1.equals(null));
```


20 == 21 **false** → ad.equals çağrılmaz

20 == 21 yanlış; && kısa devre yapar,
ad.equals hiç çağrılmaz. Sonuç **false**.

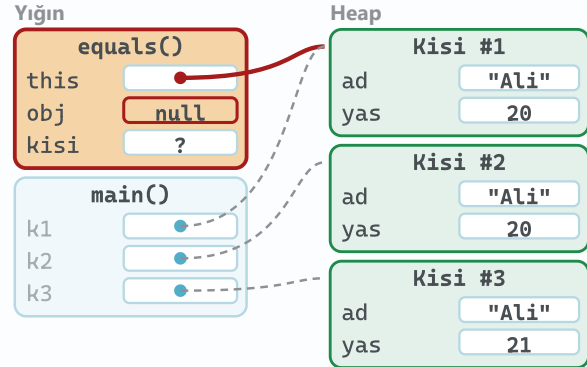
Adım 8 / 9

ÇIKTI

```
true  
false
```

equals(): Kod İzleme

```
1 public boolean equals(Object obj) {  
2     if (this == obj) return true;  
3     if (obj == null || getClass() != obj.getClass())  
4         return false;  
5     Kisi kisi = (Kisi) obj;  
6     return yas == kisi.yas && ad.equals(kisi.ad);  
7 }  
8 // main içinde:  
9 Kisi k1 = new Kisi("Ali", 20);  
10 Kisi k2 = new Kisi("Ali", 20);  
11 Kisi k3 = new Kisi("Ali", 21);  
12 System.out.println(k1.equals(k2));  
13 System.out.println(k1.equals(k3));  
14 System.out.println(k1.equals(null));
```


`obj == null` **true** → `getClass()` atlanır

`obj == null` doğru; `||` sağ tarafı değerlendirmez.
`obj.getClass()` çalışsaydı
`NullPointerException` olurdu.

Adım 9 / 9

ÇIKTI

```
true  
false  
false
```

getClass() ve instanceof

```
class Hayvan { }
class Kopek extends Hayvan { }
public class TurKontrol {
    public static void main(String[] args) {
        Hayvan h = new Kopek();
        Hayvan h2 = new Hayvan();
        Hayvan yok = null;
        System.out.println(h.getClass().getSimpleName());
        System.out.println(h.getClass() == Hayvan.class);
        System.out.println(h instanceof Kopek);
        System.out.println(h instanceof Hayvan);
        System.out.println(h2 instanceof Kopek);
        System.out.println(yok instanceof Hayvan);
        if (h instanceof Kopek k) { // Java 16+
            System.out.println("Köpek: " + k.getClass());
        }
    }
}
```

ÇIKTI

```
Kopek
false
true
true
false
false
Köpek: class Kopek
```

- **getClass():** `Object` 'te tanımlıdır; nesnenin **çalışma zamanındaki** gerçek sınıfını döndürür.
- **instanceof:** nesne o tipten **veya alt sınıfından** ise true; `null` için false. Tip dönüşümünden (cast) önce kullanılır.
- `extends` (kalıtım) ile her `Kopek` bir `Hayvan` 'dır; ayrıntısı Kalıtım bölümünde.

toString() Metodu

```
class Ogrenci {
    private String ad;
    private int numara;
    Ogrenci(String ad, int numara) {
        this.ad = ad;
        this.numara = numara;
    }
    @Override
    public String toString() {
        return "Ogrenci [ad=" + ad + ", numara=" + numara + "];"
    }
}

public class YazıTesti {
    public static void main(String[] args) {
        Ogrenci ogr = new Ogrenci("Ali", 2012);
        Ogrenci yok = null;
        System.out.println(ogr);           // toString()
        System.out.println("Kayıt: " + ogr); // birleştirme
        System.out.println(yok);           // null
        System.out.println(new Ders());    // Object'inki
    }
}
```

ÇIKTI

```
Ogrenci [ad=Ali,
numara=2012]
Kayıt: Ogrenci [ad=Ali,
numara=2012]
null
Ders@87aac27
```

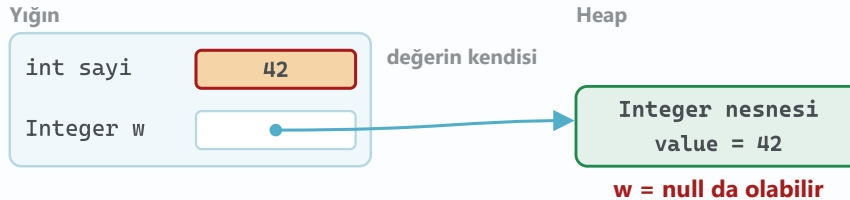
- Nesnenin **metin temsilini** döndüren `Object` metodu; `println` ve `+` onu otomatik çağırır.
- Yeniden yazılmazsa `SinifAdi@hashKodu` döner (çalıştırmaya göre değişir); `Ders` sınıfı `toString` yazmamıştır.

WRAPPER SINIFLAR

Wrapper Sınıflar

İlkel tip	Wrapper sınıf
byte	Byte
short	Short
int	Integer
long	Long
float	Float
double	Double
char	Character
boolean	Boolean

- **Wrapper** (sarmalayıcı) sınıflar, temel veri tiplerini **nesne** olarak temsil eder.
- Bazı yerlerde nesne gerekir: `ArrayList<Integer>` gibi jenerik koleksiyonlar ilkel tip alamaz.
- İlkel tipe `null` atanamaz; wrapper değişkene atanabilir ("değer yok").
- **Yardımcı metotlar** sağlar: `Integer.parseInt("12")` , `Integer.MAX_VALUE` , `Character.isDigit(c)` .
- İlkel tipler daha **hızlı** ve az bellek kullanır; gerekmedikçe ilkel tipi tercih edin.
- **Autoboxing** ve **unboxing** dönüşümlerine dikkat edilmelidir.

Autoboxing ve Unboxing

```
public class Sarmalayici {  
    public static void main(String[] args) {  
        // int tipinde bir değişken  
        int sayi = 42;  
        // Integer wrapper sınıfı kullanımı  
        Integer wrapperSayi = Integer.valueOf(sayi);  
        // Autoboxing (otomatik ambalajlama)  
        Integer wrapperSayi2 = sayi;  
        // Unboxing (açık ve otomatik)  
        int sayi2 = wrapperSayi2.intValue();  
        int sayi3 = wrapperSayi2;  
        System.out.println(sayi2 + sayi3);  
        System.out.println(wrapperSayi.equals(wrapperSayi2));  
        System.out.println(Integer.parseInt("123") + 1);  
        System.out.println(Integer.MAX_VALUE);  
        System.out.println(Character.isDigit('7'));  
        System.out.println(Double.parseDouble("2.5") * 2);  
        Integer bos = null;        // int bos = null; derlenmez  
        System.out.println(bos);  
    }  
}
```

- **Autoboxing:** ilkel tip → wrapper, **otomatik. Unboxing:** wrapper → ilkel tip.

- Açık biçimleri:

```
Integer.valueOf(sayi) ,  
w.intValue() .
```

ÇIKTI

```
84  
true  
124  
2147483647  
true  
5.0  
null
```

Wrapper Tuzakları

```
import java.util.ArrayList;
public class Tuzaklar {
    public static void main(String[] args) {
        ArrayList<Integer> liste = new ArrayList<>();
        liste.add(5);                // autoboxing: 5 -> Integer
        int ilk = liste.get(0);      // unboxing: Integer -> int
        System.out.println(ilk + 1);
        Integer a = 127, b = 127;
        Integer c = 128, d = 128;
        System.out.println(a == b);
        System.out.println(c == d);
        System.out.println(c.equals(d));
        Integer bos = null;
        int x = bos;                  // NullPointerException
    }
}
```

Exception in thread "main" java.lang.NullPointerException: Cannot invoke "java.lang.Integer.intValue()" because "<local7>" is null

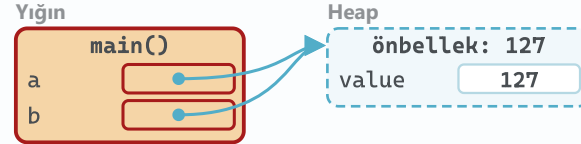
ÇIKTI

```
6
true
false
true
```

- Wrapper nesneleri `==` ile karşılaştırmayın: referans karşılaştırır. -128...127 arası değerler önbellekten **aynı nesne** olarak gelir; 128 için **false**.
- Her zaman `equals()` kullanın.
- `null` bir wrapper'ı açmak (unboxing)
`NullPointerException` fırlatır.

Integer Önbellediği: Kod İzleme

```
► Integer a = 127, b = 127;  
2 Integer c = 128, d = 128;  
3 System.out.println(a == b);  
4 System.out.println(c == d);  
5 System.out.println(c.equals(d));  
6 int t = c + d;  
7 System.out.println(t);  
8 Integer bos = null;  
9 int x = bos;
```


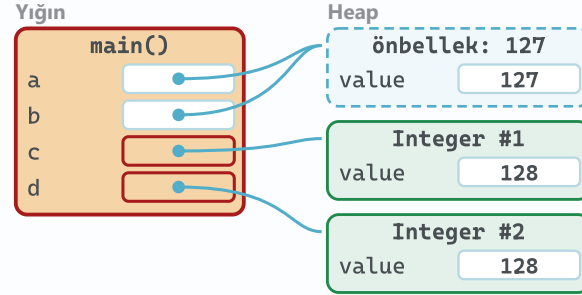
Otomatik kutulama `Integer.valueOf(127)` çağırır. -128...127 arası değerler önbellekte hazırdir: `a` ve `b` **aynı** nesneyi alır.

Adım 1 / 9

ÇIKTI

Integer Önbellediği: Kod İzleme

```
1 Integer a = 127, b = 127;  
▶ Integer c = 128, d = 128;  
3 System.out.println(a == b);  
4 System.out.println(c == d);  
5 System.out.println(c.equals(d));  
6 int t = c + d;  
7 System.out.println(t);  
8 Integer bos = null;  
9 int x = bos;
```


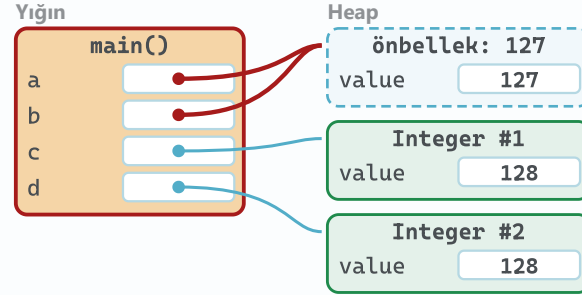
128 önbellek aralığının dışında: `valueOf` her seferinde **yeni** bir nesne oluşturur.

Adım 2 / 9

ÇIKTI

Integer Ön belleği: Kod İzleme

```
1 Integer a = 127, b = 127;  
2 Integer c = 128, d = 128;  
▶ System.out.println(a == b);  
4 System.out.println(c == d);  
5 System.out.println(c.equals(d));  
6 int t = c + d;  
7 System.out.println(t);  
8 Integer bos = null;  
9 int x = bos;
```


a == b → **true** (aynı nesne)

== referansları karşılaştırır; iki ok aynı nesneye gider: **true**.

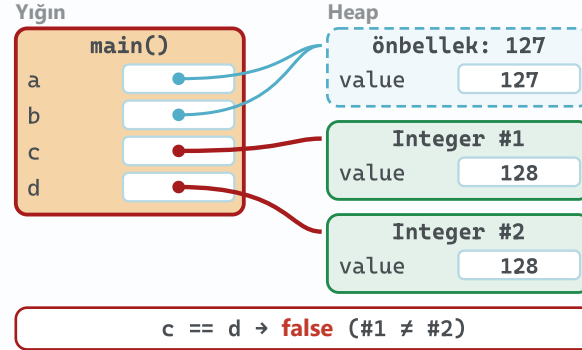
Adım 3 / 9

ÇIKTI

true

Integer Önbellediği: Kod İzleme

```
1 Integer a = 127, b = 127;  
2 Integer c = 128, d = 128;  
3 System.out.println(a == b);  
4 ► System.out.println(c == d);  
5 System.out.println(c.equals(d));  
6 int t = c + d;  
7 System.out.println(t);  
8 Integer bos = null;  
9 int x = bos;
```


Değerler aynı (128) ama nesneler farklı: **false**. Wrapper'ları `==` ile karşılaştırmanın tuzağı budur.

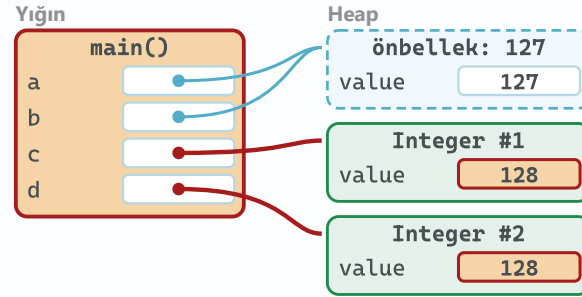
Adım 4 / 9

ÇIKTI

```
true  
false
```

Integer Ön belleği: Kod İzleme

```
1 Integer a = 127, b = 127;  
2 Integer c = 128, d = 128;  
3 System.out.println(a == b);  
4 System.out.println(c == d);  
▶ System.out.println(c.equals(d));  
6 int t = c + d;  
7 System.out.println(t);  
8 Integer bos = null;  
9 int x = bos;
```


c.equals(d) → 128 == 128 → true

Integer.equals içerisindeki int değerleri karşılaştırır: true.

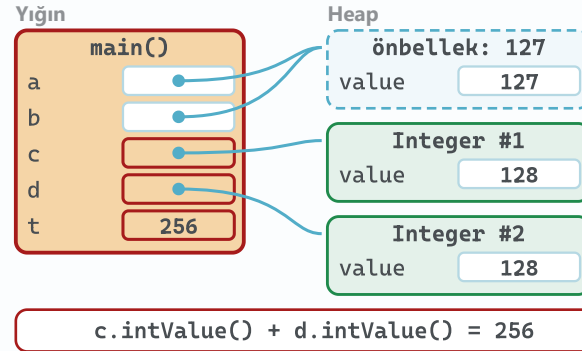
Adım 5 / 9

ÇIKTI

```
true  
false  
true
```

Integer Ön belleği: Kod İzleme

```
1 Integer a = 127, b = 127;  
2 Integer c = 128, d = 128;  
3 System.out.println(a == b);  
4 System.out.println(c == d);  
5 System.out.println(c.equals(d));  
▶ 6 int t = c + d;  
7 System.out.println(t);  
8 Integer bos = null;  
9 int x = bos;
```


+ nesnelerle çalışmaz: ikisi de kutudan çıkarılır (`intValue()`). t ilkel bir `int` tir, değeri yığında durur.

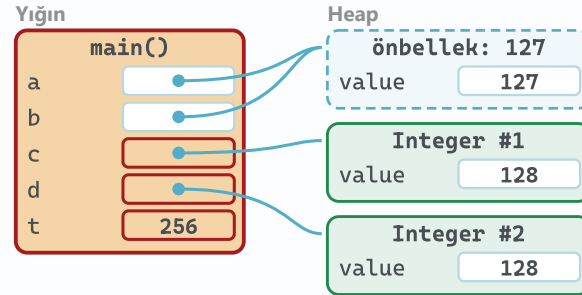
Adım 6 / 9

ÇIKTI

```
true  
false  
true
```

Integer Ön belleği: Kod İzleme

```
1 Integer a = 127, b = 127;  
2 Integer c = 128, d = 128;  
3 System.out.println(a == b);  
4 System.out.println(c == d);  
5 System.out.println(c.equals(d));  
6 int t = c + d;  
7 System.out.println(t);  
8 Integer bos = null;  
9 int x = bos;
```


İlkel `t` doğrudan yazdırılır: 256.

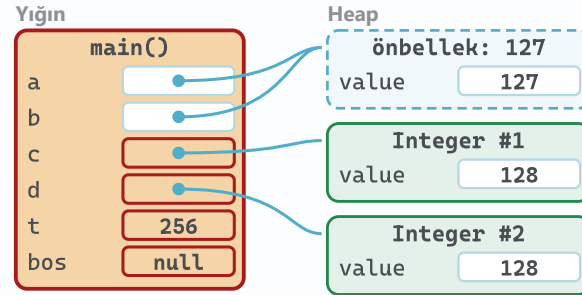
Adım 7 / 9

ÇIKTI

```
true  
false  
true  
256
```

Integer Ön belleği: Kod İzleme

```
1 Integer a = 127, b = 127;  
2 Integer c = 128, d = 128;  
3 System.out.println(a == b);  
4 System.out.println(c == d);  
5 System.out.println(c.equals(d));  
6 int t = c + d;  
7 System.out.println(t);  
► Integer bos = null;  
9 int x = bos;
```


Wrapper değişkene `null` atanabilir; `int bos = null` ise derlenmezdi.

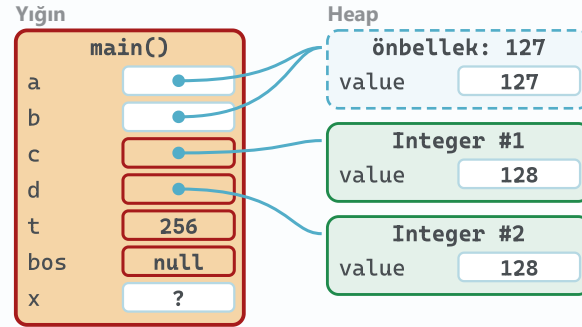
Adım 8 / 9

ÇIKTI

```
true  
false  
true  
256
```

Integer Ön Belleği: Kod İzleme

```
1 Integer a = 127, b = 127;  
2 Integer c = 128, d = 128;  
3 System.out.println(a == b);  
4 System.out.println(c == d);  
5 System.out.println(c.equals(d));  
6 int t = c + d;  
7 System.out.println(t);  
8 Integer bos = null;  
► int x = bos;
```


bos.intValue() → NullPointerException

`int x = bos` gizlice `bos.intValue()` olur. Gösterilen nesne yok: **NullPointerException**, program durur.

Adım 9 / 9

ÇIKTI

```
true  
false  
true  
256  
Exception in thread "main"  
java.lang.NullPointerException
```

Kayıtlar (Records)

- **Kayıt** (record, Java 16+), yalnızca veri taşıyan sınıfları **kısa ve temiz** yazmak için tasarlanmış bir sınıf türüdür.
- **Değiştirilemez** (immutable) nesneleri temsil eder: tüm alanlar `private final` 'dır; **set metodu yoktur**.
- Derleyici otomatik üretir: yapıcı, erişim metotları `x()` ve `y()` (adları `get` ile başlamaz), `equals`, `hashCode`, `toString`.

```
record Nokta(double x, double y) { }
```

Bu tek satır; iki alan, yapıcı, iki erişimci ve üç `Object` metodu içeren yaklaşık 30 satırlık bir sınıfa denktir.

```
public class KayitTesti {  
    public static void main(String[] args) {  
        Nokta nokta1 = new Nokta(1.0, 2.5);  
        Nokta nokta2 = new Nokta(1.0, 2.5);  
        boolean esitMi = nokta1.equals(nokta2);  
        System.out.println(esitMi);  
        System.out.println(nokta1 == nokta2);  
        System.out.println(nokta1);  
        System.out.println(nokta1.x() + nokta1.y());  
    }  
}
```

ÇIKTI

```
true  
false  
Nokta[x=1.0, y=2.5]  
3.5
```

```
n.x = 3.0;    →    error: x has private access in  
Nokta
```

enum (Numaralandırma Tipi)

```
enum HaftaGunleri {  
    PAZARTESI, SALI, CARSAMBA, PERSEMBE,  
    CUMA, CUMARTESI, PAZAR  
}  
  
public class GunTesti {  
    public static void main(String[] args) {  
        HaftaGunleri[] tumGunler = HaftaGunleri.values();  
        HaftaGunleri persembe = HaftaGunleri.valueOf("PERSEMBE");  
        System.out.println(tumGunler.length + " gün");  
        System.out.println(persembe + " " + persembe.ordinal());  
        for (HaftaGunleri gun : tumGunler) {  
            boolean haftaSonu = gun == HaftaGunleri.CUMARTESI  
                || gun == HaftaGunleri.PAZAR;  
            if (haftaSonu) {  
                System.out.println(gun + ": hafta sonu");  
            }  
        }  
    }  
}
```

ÇIKTI

```
7 gün  
PERSEMBE 3  
CUMARTESI: hafta sonu  
PAZAR: hafta sonu
```

- **enum, sabit ve sınırlı** değerleri temsil eden özel bir türdür.
- `values()` tüm değerleri dizi olarak verir; üzerinde **döngü** kurulabilir.
- `valueOf` metinden değere çevirir; `ordinal()` 0'dan başlayan sıra. Değerler `==` ile karşılaştırılır.

İç Sınıflar (Inner Classes)

- **İç sınıf**, bir sınıfın içinde tanımlanan sınıftır. Dış sınıfın alanlarına ve metotlarına (`private` olanlar dahil) doğrudan erişebilir.
- Yalnızca bir sınıfın işine yarayan yardımcı sınıfları gruplamak için kullanılır; grafik arayüzlerde olay dinleyici (listener) sınıfları için çok yaygındır.

Tür	Nerede tanımlanır?	Nasıl oluşturulur?
static iç sınıf	Sınıf gövdesinde, <code>static</code> ile	Dış sınıf nesnesi olmadan: <code>new Outer.StaticInner()</code>
Üye iç sınıf	Sınıf gövdesinde, <code>static</code> olmadan	Bir dış sınıf nesnesi üzerinden: <code>outer.new MemberInner()</code>
Yerel iç sınıf	Bir metodun içinde	Yalnızca o metodun içinden
Anonim iç sınıf	Bir ifadenin içinde, adsız	Tanımlandığı yerde tek nesne; bir arayüzü veya soyut sınıfı gerçekleştirir

İÇ SINIFLAR

static İç Sınıf

```
public class Outer {  
    // Dış sınıfın içinde statik bir iç sınıf  
    static class StaticInner {  
        void display() {  
            System.out.println("Statik İç Sınıf");  
        }  
    }  
  
    public static void main(String[] args) {  
        // Dış sınıf örneği oluşturmadan erişim  
        Outer.StaticInner staticInner = new Outer.StaticInner();  
        staticInner.display();  
    }  
}
```

ÇIKTI

Statik İç Sınıf

- **static** anahtar kelimesiyle tanımlanır.
- Dış sınıfın bir **nesnesi olmadan** oluşturulabilir: **new Outer.StaticInner()**.
- Dış sınıfın yalnızca **static** üyelerine doğrudan erişebilir.

İÇ SINIFLAR

Üye İç Sınıf

```
public class Outer {  
    private int sayi = 5;           // dış sınıfın özel alanı  
  
    class MemberInner {            // üye iç sınıf  
        void display() {  
            System.out.println("Üye İç Sınıf, sayi = " + sayi);  
        }  
    }  
  
    public static void main(String[] args) {  
        // Dış sınıf örneği üzerinden üye iç sınıfa erişim  
        Outer outer = new Outer();  
        Outer.MemberInner memberInner = outer.new MemberInner();  
        memberInner.display();  
    }  
}
```

ÇIKTI

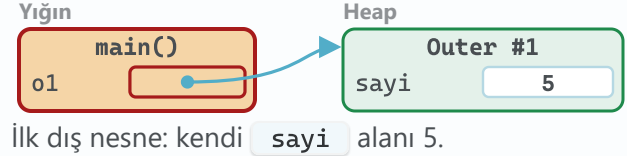
Üye İç Sınıf, sayi = 5

- Dış sınıfın bir **üyesi** olarak (`static` olmadan) tanımlanır.
- Her üye iç sınıf nesnesi bir **dış nesneye bağlıdır**: `outer.new MemberInner()`. Bu yüzden `private sayi` 'yi okuyabilir.
- `main` içinde doğrudan `new MemberInner()` derlenmez:

error: non-static variable this cannot be referenced from a static context

Üye İç Sınıf: Kod İzleme

```
1 public class Outer {  
2     private int sayi = 5;  
3     class MemberInner {  
4         void display() {  
5             System.out.println("sayi = " + sayi);  
6         }  
7     }  
8     public static void main(String[] args) {  
9         ▶ Outer o1 = new Outer();  
10        Outer o2 = new Outer();  
11        o2.sayi = 8;  
12        Outer.MemberInner m = o2.new MemberInner();  
13        m.display();  
14    }  
15 }
```


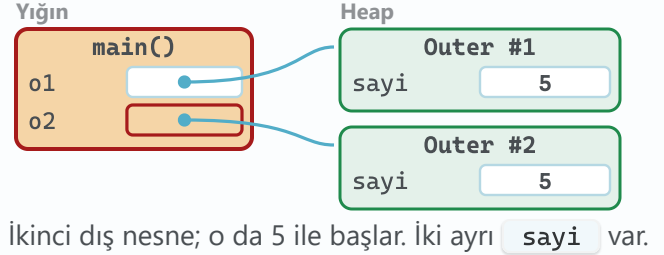
Adım 1 / 6

ÇIKTI

Üye İç Sınıf: Kod İzleme

```
1 public class Outer {  
2     private int sayi = 5;  
3     class MemberInner {  
4         void display() {  
5             System.out.println("sayi = " + sayi);  
6         }  
7     }  
8     public static void main(String[] args) {  
9         Outer o1 = new Outer();  
10        Outer o2 = new Outer();  
11        o2.sayi = 8;  
12        Outer.MemberInner m = o2.new MemberInner();  
13        m.display();  
14    }  
15 }
```


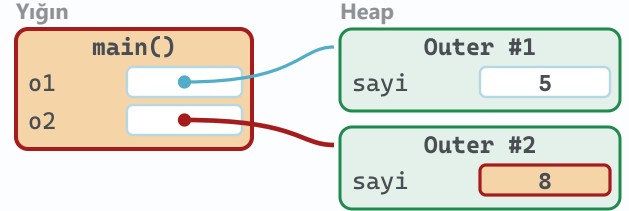
Adım 2 / 6

ÇIKTI

Üye İç Sınıf: Kod İzleme

```
1 public class Outer {  
2     private int sayi = 5;  
3     class MemberInner {  
4         void display() {  
5             System.out.println("sayi = " + sayi);  
6         }  
7     }  
8     public static void main(String[] args) {  
9         Outer o1 = new Outer();  
10        Outer o2 = new Outer();  
11        ▶ o2.sayi = 8;  
12        Outer.MemberInner m = o2.new MemberInner();  
13        m.display();  
14    }  
15 }
```


main de Outer 'ın içinde olduğu için
private alana yazabilir: yalnızca #2 değişir.

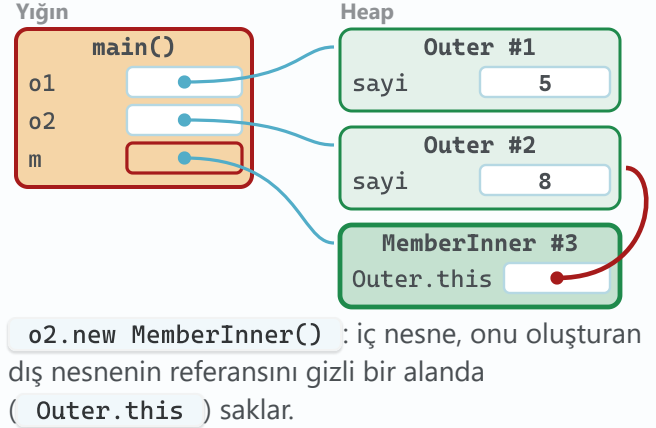
Adım 3 / 6

ÇIKTI

Üye İç Sınıf: Kod İzleme

```
1 public class Outer {  
2     private int sayi = 5;  
3     class MemberInner {  
4         void display() {  
5             System.out.println("sayi = " + sayi);  
6         }  
7     }  
8     public static void main(String[] args) {  
9         Outer o1 = new Outer();  
10        Outer o2 = new Outer();  
11        o2.sayi = 8;  
12        ▶ Outer.MemberInner m = o2.new MemberInner();  
13        m.display();  
14    }  
15 }
```


Adım 4 / 6

ÇIKTI

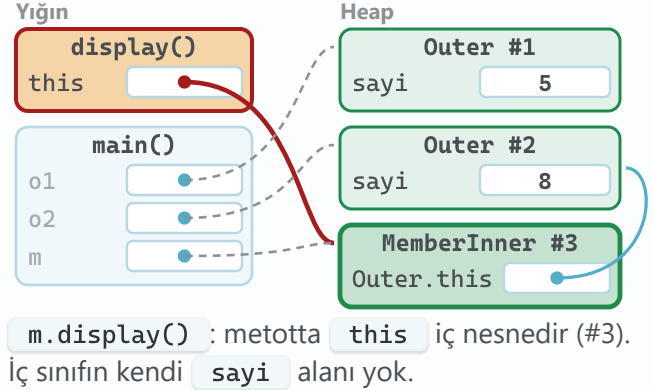

Üye İç Sınıf: Kod İzleme

```

1 public class Outer {
2     private int sayi = 5;
3     class MemberInner {
4         ▶ void display() {
5             System.out.println("sayi = " + sayi);
6         }
7     }
8     public static void main(String[] args) {
9         Outer o1 = new Outer();
10        Outer o2 = new Outer();
11        o2.sayi = 8;
12        Outer.MemberInner m = o2.new MemberInner();
13        ▶ m.display();
14    }
15 }

```


Adım 5 / 6

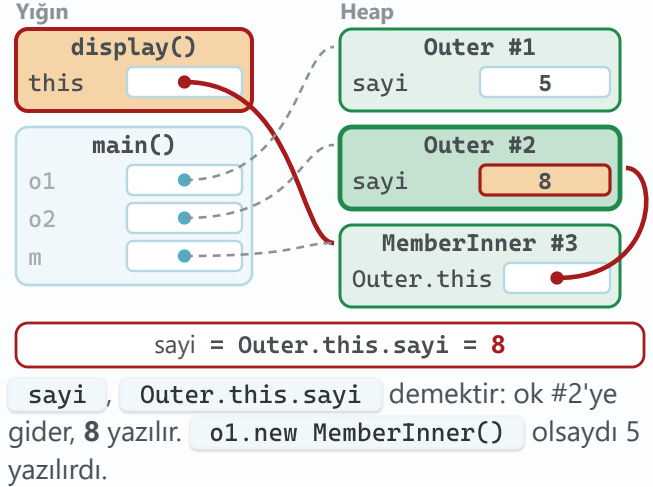
ÇIKTI

Üye İç Sınıf: Kod İzleme

```

1 public class Outer {
2     private int sayi = 5;
3     class MemberInner {
4         void display() {
5             System.out.println("sayi = " + sayi);
6         }
7     }
8     public static void main(String[] args) {
9         Outer o1 = new Outer();
10        Outer o2 = new Outer();
11        o2.sayi = 8;
12        Outer.MemberInner m = o2.new MemberInner();
13        m.display();
14    }
15 }

```


Adım 6 / 6

ÇIKTI

sayi = 8

İÇ SINIFLAR

Yerel İç Sınıf

```
public class Outer {  
    void outerMethod() {  
        class LocalInner {           // metodun içinde tanımlanır  
            void display() {  
                System.out.println("Yerel İç Sınıf");  
            }  
        }  
        // Yerel iç sınıfa yalnızca bu metodun içinden erişilir  
        LocalInner localInner = new LocalInner();  
        localInner.display();  
    }  
  
    public static void main(String[] args) {  
        Outer outer = new Outer();  
        outer.outerMethod();  
    }  
}
```

ÇIKTI

Yerel İç Sınıf

- Bir **metodun içinde** tanımlanır; yalnızca o metodun içinden kullanılabilir.
- Metot dışında **LocalInner** adı bilinmez.
- Bir metodun içinde birkaç kez gereken küçük bir yardımcı tip için kullanılır.

Anonim İç Sınıf

```
interface MyInterface {  
    void myMethod();  
}  
  
public class Outer {  
    public static void main(String[] args) {  
        // Genellikle arayüzleri veya soyut sınıfları uygular  
        MyInterface myInterface = new MyInterface() {  
            @Override  
            public void myMethod() {  
                System.out.println("Anonim İç Sınıf");  
            }  
        };  
        myInterface.myMethod();  
    }  
}
```

ÇIKTI

Anonim İç Sınıf

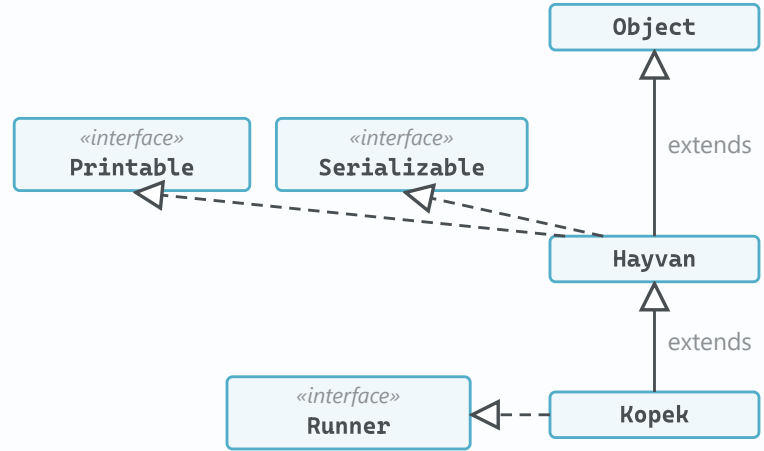
- **Adı olmayan** sınıftır;
tanımlandığı yerde tek bir nesnesi oluşturulur.
- Genellikle bir **arayüzü** (interface) veya soyut sınıfı gerçekleştirir:
`new ArayuzAdi() { ... };`
Sondaki `;` atama deyimine aittir.
- Tek metotlu arayüzler için Java 8+ **lambda** daha kısadır: `() ->`

...

Sınıflar ve Tipler

```
interface Printable { ... }
interface Runner { ... }
class Hayvan implements Printable, Serializable { ... }
class Kopek extends Hayvan implements Runner { ... }
var kazanan = new Kopek(...);
```

- Bir nesne **tek bir sınıfa** ait olabilir, ama **birçok türe** sahip olabilir.
- `kazanan` yalnızca `Kopek` sınıfına aittir.
- Ama tipleri: `Kopek`, `Runner`, `Hayvan`, `Printable`, `Serializable`, `Object`; hepsi için `instanceof` true verir.
- Bu, **çok biçimliliğin** temelidir.

Düz çizgi + boş üçgen: kalıtım (extends); kesikli: gerçekleştirme (implements).

Sınıf Çeşitleri

Sınıf, bir nesnenin yapısını ve davranışını tanımlayan bir şablondur. Amaçlarına göre farklı sınıf çeşitleri vardır:

Çeşit	Özellik	Örnek
Numaralandırma (enum)	Sabit bir nesne kümesine sahiptir	<code>enum Gun { PAZARTESI, SALI, ... }</code>
Singleton	Yalnızca bir nesnesi oluşturulabilir	<code>private</code> yapıcı + <code>static</code> tek nesne
Soyut (abstract)	Kendi nesnesi oluşturulamaz	<code>abstract class Sekil</code>
Mühürlü (sealed, Java 17+)	Alt sınıfları sabit bir kümedir	<code>sealed interface Hareket permits Yuru, Kos</code>
Final	Alt sınıf türetilemez	<code>final class String</code>
Veri (record)	Nesneleri değiştirilemez (immutable)	<code>record Nokta(double x, double y)</code>
Araç (utility)	Yalnızca static metotlar içerir	<code>Math</code> , <code>Arrays</code>
Uygulama (application)	<code>main</code> metodunu içerir	Programın başladığı sınıf

Sınıf Çeşitleri: Örnek

```
final class Araclar {                // araç ve final sınıf
    private Araclar() { }           // nesne oluşturulamaz
    static int kare(int x) { return x * x; }
}

class Ayarlar {                     // singleton
    private static final Ayarlar TEK = new Ayarlar();
    private Ayarlar() { }
    static Ayarlar getir() { return TEK; }
}

abstract class Sekil {              // soyut sınıf
    abstract double alan();
}

// mühürlü (sealed, Java 17+)
sealed interface Hareket permits Yuru, Kos { }
final class Yuru implements Hareket { }
final class Kos implements Hareket { }
public class Cesitler {             // uygulama sınıfı
    public static void main(String[] args) {
        System.out.println(Araclar.kare(7));
        System.out.println(Ayarlar.getir() == Ayarlar.getir());
    }
}
```

ÇIKTI

```
49
true
```

- **Araclar** : **private** yapıcı ile nesne oluşturulamaz, yalnızca static metot; **final** ile türetilemez.
- **Ayarlar** : tek nesne her seferinde aynıdır, bu yüzden **== true**.
- **new Sekil()** derleme hatası verir (soyut); **Hareket** 'i yalnızca **Yuru** ve **Kos** gerçekleştirebilir.

Sınıf Tasarımı

Sınıfları tasarlarırken üç temel unsura dikkat edilmelidir:

1. Tanımlama (Specification)

Yapının **nasıl kullanılacağı**nı belirler: yapıcı ve metotlar **imzalarıyla** tanımlanır. Soyutlama, değişikliğin etki alanını azaltır.

Kullanıcı yalnızca bu "sözleşmeyi" bilir.

Sınıf Tasarımı

Sınıfları tasarlarken üç temel unsura dikkat edilmelidir:

1. Tanımlama (Specification)

Yapının **nasıl kullanılacağı**nı belirler: yapıcı ve metotlar **imzalarıyla** tanımlanır. Soyutlama, değişikliğin etki alanını azaltır.

Kullanıcı yalnızca bu "sözleşmeyi" bilir.

2. Temsil (Representation)

Düşük seviyeli **yapısal ayrıntılardır**; genellikle alan tanımlarıyla temsil edilir. **private** tutulmalı, dış dünyaya sınıfın iç yapısı hakkında bilgi verilmemelidir.

Temsil değişse bile kullanıcı kodu bozulmaz.

Sınıf Tasarımı

Sınıfları tasarlariken üç temel unsura dikkat edilmelidir:

1. Tanımlama (Specification)

Yapının **nasıl kullanılacağı**nı belirler: yapıcı ve metotlar **imzalarıyla** tanımlanır. Soyutlama, değişikliğin etki alanını azaltır.

Kullanıcı yalnızca bu "sözleşmeyi" bilir.

2. Temsil (Representation)

Düşük seviyeli **yapısal ayrıntılardır**; genellikle alan tanımlarıyla temsil edilir. `private` tutulmalı, dış dünyaya sınıfın iç yapısı hakkında bilgi verilmemelidir.

Temsil değişse bile kullanıcı kodu bozulmaz.

3. Uygulama (Implementation)

Yapıcı ve metotların **içeriğidir**: davranışı gerçekleştiren kod. Ayrıntıları gizli tutulmalı; kullanıcı yalnızca tanımlanan arayüzle etkileşmelidir.

Üç unsur bir arada: sınıf adı, arayüz (dışa açık metotlar) ve gerçekleştirme (gizli ayrıntılar).

Tasarım Örneği: RasyonelSayi

```
public class RasyonelSayi {  
    // Temsil: gizli alanlar  
    private int pay, payda;  
    // Tanımlama: public yapıcı ve metotlar  
    public RasyonelSayi(int pay, int payda) {  
        int e = ebob(Math.abs(pay), Math.abs(payda));  
        this.pay = pay / e;  
        this.payda = payda / e;  
    }  
    public RasyonelSayi topla(RasyonelSayi d) {  
        int yeniPay = pay * d.payda + d.pay * payda;  
        return new RasyonelSayi(yeniPay, payda * d.payda);  
    }  
    @Override  
    public String toString() { return pay + "/" + payda; }  
    // Uygulama ayrıntısı: gizli yardımcı metot  
    private static int ebob(int a, int b) {  
        while (b != 0) { int k = a % b; a = b; b = k; }  
        return a;  
    }  
}
```

- **Tanımlama:** `public` yapıcı, `topla`, `toString`.
- **Temsil:** `private int pay, payda`; yapıcı kesri sadeleştirir.
- **Uygulama:** metot gövdeleri ve gizli `ebob` yardımcısı (Öklid algoritması).
- `topla` mevcut nesneyi değiştirmez, **yeni** bir nesne döndürür.

```
a = new RasyonelSayi(8, 10), b  
= new RasyonelSayi(2, 3);  
println(a) ve  
println(a.topla(b)) :
```

ÇIKTI

```
4/5  
22/15
```

RasyonelSayi: Kod İzleme

```
► public RasyonelSayi(int pay, int payda) {  
2   int e = ebob(Math.abs(pay), Math.abs(payda));  
3   this.pay = pay / e;  
4   this.payda = payda / e;  
5 }  
6 private static int ebob(int a, int b) {  
7   while (b != 0) { int k = a % b; a = b; b = k; }  
8   return a;  
9 }  
10 public RasyonelSayi toplar(RasyonelSayi d) {  
11   int yeniPay = pay * d.payda + d.pay * payda;  
12   return new RasyonelSayi(yeniPay, payda * d.payda);  
13 }  
► RasyonelSayi a = new RasyonelSayi(6, 8); // main  
15 RasyonelSayi b = new RasyonelSayi(1, 6);  
16 System.out.println(a.topla(b) + " " + a);
```

Yığın

RasyonelSayi()	
pay	6
payda	8
e	?

main()

a	?
---	---

Heap

Rasyonel #1	
pay	0
payda	0

new RasyonelSayi(6, 8) : nesnenin alanları
önce 0; yapıcının parametreleri 6 ve 8.

Adım 1 / 10

ÇIKTI

RasyonelSayi: Kod İzleme

```

1 public RasyonelSayi(int pay, int payda) {
2     int e = ebob(Math.abs(pay), Math.abs(payda));
3     this.pay = pay / e;
4     this.payda = payda / e;
5 }
6
7 private static int ebob(int a, int b) {
8     while (b != 0) { int k = a % b; a = b; b = k; }
9     return a;
10 }
11 public RasyonelSayi toplar(RasyonelSayi d) {
12     int yeniPay = pay * d.payda + d.pay * payda;
13     return new RasyonelSayi(yeniPay, payda * d.payda);
14 }
15 RasyonelSayi a = new RasyonelSayi(6, 8); // main
16 RasyonelSayi b = new RasyonelSayi(1, 6);
17 System.out.println(a.toplar(b) + " " + a);

```

Yığın

ebob()	
a	6
b	8
k	-

RasyonelSayi()	
pay	6
payda	8
e	?

main()	
a	?

Heap

Rasyonel #1	
pay	0
payda	0

Gizli yardımcı `ebob(6, 8)` çağrılır (Öklid algoritması). Kullanıcı bu metodu göremez.

Adım 2 / 10

ÇIKTI

RasyonelSayi: Kod İzleme

```

1 public RasyonelSayi(int pay, int payda) {
2     int e = ebob(Math.abs(pay), Math.abs(payda));
3     this.pay = pay / e;
4     this.payda = payda / e;
5 }
6 private static int ebob(int a, int b) {
7     while (b != 0) { int k = a % b; a = b; b = k; }
8     return a;
9 }
10 public RasyonelSayi topla(RasyonelSayi d) {
11     int yeniPay = pay * d.payda + d.pay * payda;
12     return new RasyonelSayi(yeniPay, payda * d.payda);
13 }
14 RasyonelSayi a = new RasyonelSayi(6, 8); // main
15 RasyonelSayi b = new RasyonelSayi(1, 6);
16 System.out.println(a.topla(b) + " " + a);

```

Yığın

ebob()	
a	8
b	6
k	6

RasyonelSayi()	
pay	6
payda	8
e	?

main()	
a	?

Heap

Rasyonel #1	
pay	0
payda	0

$6 \% 8 = 6$; $a \leftarrow 8$, $b \leftarrow 6$. İlk turda sayılar yer değiştirir.

Adım 3 / 10

ÇIKTI

RasyonelSayi: Kod İzleme

```
1 public RasyonelSayi(int pay, int payda) {  
2     int e = ebob(Math.abs(pay), Math.abs(payda));  
3     this.pay = pay / e;  
4     this.payda = payda / e;  
5 }  
6 private static int ebob(int a, int b) {  
7     while (b != 0) { int k = a % b; a = b; b = k; }  
8     return a;  
9 }  
10 public RasyonelSayi toplar(RasyonelSayi d) {  
11     int yeniPay = pay * d.payda + d.pay * payda;  
12     return new RasyonelSayi(yeniPay, payda * d.payda);  
13 }  
14 RasyonelSayi a = new RasyonelSayi(6, 8); // main  
15 RasyonelSayi b = new RasyonelSayi(1, 6);  
16 System.out.println(a.toplar(b) + " " + a);
```

Yığın

ebob()	
a	6
b	2
k	2

RasyonelSayi()	
pay	6
payda	8
e	?

main()	
a	?

$8 \% 6 = 2$; $a \leftarrow 6$, $b \leftarrow 2$.

Heap

Rasyonel #1	
pay	0
payda	0

Adım 4 / 10

ÇIKTI

RasyonelSayi: Kod İzleme

```

1 public RasyonelSayi(int pay, int payda) {
2     int e = ebob(Math.abs(pay), Math.abs(payda));
3     this.pay = pay / e;
4     this.payda = payda / e;
5 }
6 private static int ebob(int a, int b) {
7     while (b != 0) { int k = a % b; a = b; b = k; }
8     return a;
9 }
10 public RasyonelSayi topla(RasyonelSayi d) {
11     int yeniPay = pay * d.payda + d.pay * payda;
12     return new RasyonelSayi(yeniPay, payda * d.payda);
13 }
14 RasyonelSayi a = new RasyonelSayi(6, 8); // main
15 RasyonelSayi b = new RasyonelSayi(1, 6);
16 System.out.println(a.topla(b) + " " + a);

```

Yığın

ebob()	
a	2
b	0
k	0

RasyonelSayi()	
pay	6
payda	8
e	?

main()	
a	?

Heap

Rasyonel #1	
pay	0
payda	0

$6 \% 2 = 0$; $a \leftarrow 2$, $b \leftarrow 0$. $b == 0$: döngü biter.

Adım 5 / 10

ÇIKTI

RasyonelSayi: Kod İzleme

```
1 public RasyonelSayi(int pay, int payda) {  
2     int e = ebob(Math.abs(pay), Math.abs(payda));  
3     this.pay = pay / e;  
4     this.payda = payda / e;  
5 }  
6 private static int ebob(int a, int b) {  
7     while (b != 0) { int k = a % b; a = b; b = k; }  
8     return a;  
9 }  
10 public RasyonelSayi toplar(RasyonelSayi d) {  
11     int yeniPay = pay * d.payda + d.pay * payda;  
12     return new RasyonelSayi(yeniPay, payda * d.payda);  
13 }  
14 RasyonelSayi a = new RasyonelSayi(6, 8); // main  
15 RasyonelSayi b = new RasyonelSayi(1, 6);  
16 System.out.println(a.toplar(b) + " " + a);
```

Yığın

RasyonelSayi()

pay	6
payda	8
e	2

main()

a	?
---	---

 $6/8 \rightarrow 6/2 = 3, 8/2 = 4$

ebob 2 döndürür; yapıcı kesri sadeleştirerek saklar: nesne **3/4**. Temsil her zaman sade kalır.

Heap

Rasyonel #1

pay	3
payda	4

Adım 6 / 10

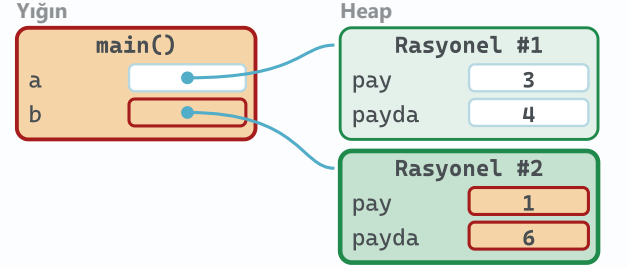
ÇIKTI

RasyonelSayi: Kod İzleme

```

1 public RasyonelSayi(int pay, int payda) {
2     int e = ebob(Math.abs(pay), Math.abs(payda));
3     this.pay = pay / e;
4     this.payda = payda / e;
5 }
6 private static int ebob(int a, int b) {
7     while (b != 0) { int k = a % b; a = b; b = k; }
8     return a;
9 }
10 public RasyonelSayi toplama(RasyonelSayi d) {
11     int yeniPay = pay * d.payda + d.pay * payda;
12     return new RasyonelSayi(yeniPay, payda * d.payda);
13 }
14 RasyonelSayi a = new RasyonelSayi(6, 8); // main
15 RasyonelSayi b = new RasyonelSayi(1, 6);
16 System.out.println(a.topla(b) + " " + a);

```


$\text{ebob}(1, 6) = 1 \rightarrow 1/6$

Aynı adımlar (1, 6) için: **ebob** 1 döndürür, kesir zaten sade: **1/6**.

Adım 7 / 10

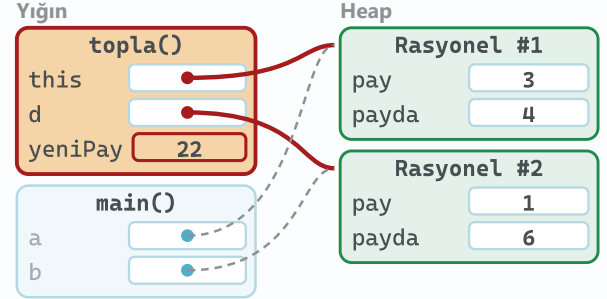
ÇIKTI

RasyonelSayi: Kod İzleme

```

1 public RasyonelSayi(int pay, int payda) {
2     int e = ebob(Math.abs(pay), Math.abs(payda));
3     this.pay = pay / e;
4     this.payda = payda / e;
5 }
6 private static int ebob(int a, int b) {
7     while (b != 0) { int k = a % b; a = b; b = k; }
8     return a;
9 }
10 ▶ public RasyonelSayi toplar(RasyonelSayi d) {
11     ▶ int yeniPay = pay * d.payda + d.pay * payda;
12     return new RasyonelSayi(yeniPay, payda * d.payda);
13 }
14 RasyonelSayi a = new RasyonelSayi(6, 8); // main
15 RasyonelSayi b = new RasyonelSayi(1, 6);
16 ▶ System.out.println(a.toplar(b) + " " + a);

```


$$3 \cdot 6 + 1 \cdot 4 = 22$$

a.toplar(b) : **this** = #1, **d** = #2. Aynı sınıf olduğu için **d.payda** gibi private alanlar okunabilir.

Adım 8 / 10

ÇIKTI

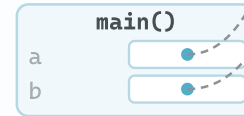
RasyonelSayi: Kod İzleme

```

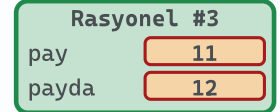
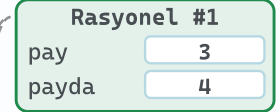
▶ public RasyonelSayi(int pay, int payda) {
▶     int e = ebob(Math.abs(pay), Math.abs(payda));
3     this.pay = pay / e;
4     this.payda = payda / e;
5 }
6 private static int ebob(int a, int b) {
7     while (b != 0) { int k = a % b; a = b; b = k; }
8     return a;
9 }
10 public RasyonelSayi toplar(RasyonelSayi d) {
11     int yeniPay = pay * d.payda + d.pay * payda;
▶     return new RasyonelSayi(yeniPay, payda * d.payda);
13 }
14 RasyonelSayi a = new RasyonelSayi(6, 8);    // main
15 RasyonelSayi b = new RasyonelSayi(1, 6);
16 System.out.println(a.topla(b) + " " + a);

```

Yığın

Heap

ebob(22, 24) = 2 → 11/12

new RasyonelSayi(22, 24) : ebob 24, 22, 2, 0 adımlarıyla 2 bulur; yeni nesne **11/12**.

Adım 9 / 10

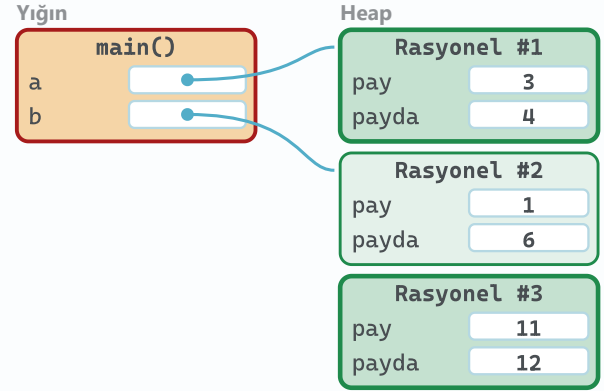
ÇIKTI

RasyonelSayi: Kod İzleme

```

1 public RasyonelSayi(int pay, int payda) {
2     int e = ebob(Math.abs(pay), Math.abs(payda));
3     this.pay = pay / e;
4     this.payda = payda / e;
5 }
6 private static int ebob(int a, int b) {
7     while (b != 0) { int k = a % b; a = b; b = k; }
8     return a;
9 }
10 public RasyonelSayi toplar(RasyonelSayi d) {
11     int yeniPay = pay * d.payda + d.pay * payda;
12     return new RasyonelSayi(yeniPay, payda * d.payda);
13 }
14 RasyonelSayi a = new RasyonelSayi(6, 8); // main
15 RasyonelSayi b = new RasyonelSayi(1, 6);
16 System.out.println(a.toplar(b) + " " + a);

```


toplar() yeni nesne döndürdü; a hâlâ 3/4

Önce sonuç (#3), sonra **a** yazdırılır: **toplar**
mevcut nesneyi değiştirmez, yeni nesne döndürür.

Adım 10 / 10

ÇIKTI

11/12 3/4

ÖZET

Özet

Kavram	Özü
Sınıf / nesne	Sınıf taslaktır; nesne <code>new</code> ile üretilen örneğidir.
Yapıcı	Sınıfla aynı ad, dönüş tipi yok; yazılmazsa varsayılan yapıcı eklenir.
Örnek / static üye	Örnek alanı her nesnede ayrı; static alan sınıfta tek ve ortak.
İklendiriciler	<code>static { }</code> bir kez; <code>{ }</code> her nesnede, yapıcı gövdesinden önce.
Erişim ve gizleme	Alanlar <code>private</code> ; get/set ile kontrollü erişim.
Referans	Değişken nesneyi değil referansı tutar; atama referansı kopyalar.
<code>this</code>	Metodun çağrıldığı nesne; static metotta yok.
<code>==</code> / <code>equals</code>	Aynı nesne mi? / aynı içerik mi?
Wrapper	<code>int</code> ↔ <code>Integer</code> : autoboxing ve unboxing.
record / enum	Değiştirilemez veri sınıfı / sabit değer kümesi.
İç sınıflar	static, üye, yerel, anonim.

Sık Yapılan Hatalar (1)

Örnek metodu main'den nesnesiz çağırarak

error: non-static method selamVer() cannot be referenced from a static context

Önce nesne oluşturun (`new Selam().selamVer()`) ya da metot gerçekten nesneye bağlı değilse `static` yapın.

Yalnızca parametrelili yapıcı varken `new Urun()`

error: constructor Urun in class Urun cannot be applied to given types;

Bir yapıcı yazınca varsayılan yapıcı eklenmez; gerekiyorsa parametresiz yapıcıyı da yazın.

Yapıcıya `void` yazmak

error: constructor Hata1 in class Hata1 cannot be applied to given types;

`public void Hata1(String m)` yapıcı değil, sıradan metottur. Yapıcının dönüş tipi olmaz.

`new` unutmak

error: cannot find symbol symbol: method Urun(String)

Nesne oluşturmak için `new Urun("Kalem")` yazılmalıdır.

Sık Yapılan Hatalar (2)

private alana dışarıdan erişmek

error: hesapBakiyesi has private access in BankaHesabi

Sınıfın get/set metotlarını kullanın.

static metotta this

error: non-static variable this cannot be referenced from a static context

Static metodun bir nesnesi yoktur.

this unutmak (gölgeleme)

ad = ad; // derlenir, nitelik null kalır

Parametre alanı gölgeler; `this.ad = ad;` yazın.

Yalnız dönüş tipi farklı aşırı yükleme

error: method topla(int,int) is already defined in class Hesap2

Parametre listesi farklı olmalıdır.

ÖZET

Sık Yapılan Hatalar (3)

Nesneleri == ile karşılaştırmak

```
k1 == k2 // false
```

İçerik için `equals()` kullanın; `String` ve wrapper'lar dahil.

null referansı kullanmak

```
NullPointerException
```

Nesne oluşturulmadan veya `null` atandıktan sonra metot çağrılmaz; önce kontrol edin.

Record alanını değiştirmeye çalışmak

```
error: x has private access in Nokta
```

Record değiştirilemezdir; yeni değerle yeni bir nesne oluşturun.

Üye iç sınıfı static main'de oluşturmak

```
error: non-static variable this cannot be referenced from a static context
```

```
outer.new MemberInner() yazın ya da iç sınıfı static yapın.
```

ÖZET

Örnek Problemler (1)

Problem 1. Ne yazdırır?

```
class Sayac {  
    static int toplam = 0;  
    int adet = 0;  
    void arttir() { toplam++; adet++; }  
}  
public class Problem1 {  
    public static void main(String[] args) {  
        Sayac a = new Sayac(), b = new Sayac();  
        a.arttir(); a.arttir(); b.arttir();  
        System.out.print(a.adet + " " + b.adet);  
        System.out.println(" " + Sayac.toplam);  
    }  
}
```

Problem 2. Ne yazdırır?

```
class Kutu { int deger; }  
public class Problem2 {  
    public static void main(String[] args) {  
        Kutu k1 = new Kutu();  
        k1.deger = 5;  
        Kutu k2 = k1;  
        k2.deger = 9;  
        Kutu k3 = new Kutu();  
        k3.deger = 9;  
        System.out.println(k1.deger);  
        System.out.println(k1 == k2);  
        System.out.println(k2 == k3);  
    }  
}
```

► Cevapları göster

ÖZET

Örnek Problemler (2)

Problem 3. Ne yazdırır?

```
class A {  
    static { System.out.print("S"); }  
    { System.out.print("I"); }  
    A() { System.out.print("C"); }  
}  
public class Problem3 {  
    public static void main(String[] args) {  
        System.out.print("M");  
        new A();  
        new A();  
        System.out.println();  
    }  
}
```

Problem 4. Ne yazdırır?

```
class Kutu { int deger; }  
public class Problem4 {  
    static void degistir(Kutu k) {  
        k.deger = 100;  
        k = new Kutu();  
        k.deger = 7;  
    }  
    public static void main(String[] args) {  
        Kutu x = new Kutu();  
        x.deger = 1;  
        degistir(x);  
        System.out.println(x.deger);  
    }  
}
```

► Cevapları göster

ÖZET

Örnek Problemler (3)

Problem 5. Ne yazdırır?

```
record Para(int lira) { }  
public class Problem5 {  
    public static void main(String[] args) {  
        Para p1 = new Para(10);  
        Para p2 = new Para(10);  
        Integer i1 = 1000, i2 = 1000;  
        System.out.println(p1.equals(p2));  
        System.out.println(p1 == p2);  
        System.out.println(i1.equals(i2));  
        System.out.println(p1);  
    }  
}
```

Problem 6. Ne yazdırır?

```
class Nokta {  
    int x, y;  
    Nokta(int x, int y) {  
        this.x = x;  
        this.y = y;  
    }  
}  
public class Problem6 {  
    public static void main(String[] args) {  
        Nokta a = new Nokta(1, 2);  
        Nokta b = new Nokta(1, 2);  
        System.out.println(a.equals(b));  
        System.out.println(a.x == b.x);  
    }  
}
```

► Cevapları göster

ÖZET

Alıştırmalar

1. `Kitap` sınıfı: `private` `baslik` , `yazar` , `sayfaSayisi` ; üç parametrelili yapıcı, get metotları ve `toString()` .
2. `Kitap` 'a static `toplamKitapSayisi` sayacı ve yalnızca pozitif değeri kabul eden `setSayfaSayisi` ekleyin.
3. `Daire` sınıfı: `yaricap` , `alan()` , `cevre()` . `new Daire(3)` için iki basamakla yazdırın.
4. `Mevsim` enum'unun değerlerini sıra numaralarıyla yazdırın.
5. `OgrenciKaydi(String ad, int numara)` record'unu yazıp bir nesnesini yazdırın.

► Cevaplar / ipuçları

Kaynaklar

- Oracle, *The Java Tutorials*: "Classes and Objects", "Nested Classes", "Enum Types", "Record Classes", "Autoboxing and Unboxing".
- J. Gosling ve diğ., *The Java Language Specification, Java SE 21 Edition* (Bölüm 8 Classes: 8.3 Fields, 8.6–8.7 Initializers, 8.8 Constructors, 8.9 Enum, 8.10 Record).
- P. Deitel ve H. Deitel, *Java: How to Program, Early Objects*, 11. baskı, Pearson, 2017 (Bölüm 3 ve 8: Classes and Objects).
- K. Sierra ve B. Bates, *Head First Java*, 3. baskı, O'Reilly, 2022.
- C. S. Horstmann, *Core Java, Volume I: Fundamentals*, 12. baskı, 2022 (Bölüm 4: Objects and Classes).
- A. B. Downey ve C. Mayfield, *Think Java*, 2. baskı, O'Reilly, 2019 (Bölüm 10–11).
- J. Bloch, *Effective Java*, 3. baskı, Addison-Wesley, 2018 (equals, hashCode, toString maddeleri).

Son

Bölüm 4: Nesne ve Sınıflar

Sonraki bölüm: Bölüm 4: Sarmalama · [Terim sözlüğü](#)